500 KURUŞ · YIL 6 · SAYI 2181

CUMA 6 TEMMUZ 1979

EKONOMİ Politika

SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

bir ekmek bir Politika

Keban ve özel sektör projeleri için 74.4 milyon dolar kredi sağlandı

Ankara, (ANKA) — Avrupa Ekonomik Topluluğu'nun uzun vadeli finansman kuruluşu olan Avrupa Yatırım Bankası'ndan Keban hidroelektrik santralının geliştirilmesi ile ihracata yönelik özel sektör projeleri için 74.4 milyon dolarlık kredi sağlandı. Söz konusu kredilerle ilgili 3 ayrı anlaşma dün saat 11.00'de Maliye Bakanlığında Maliye Bakanı Ziya Müezzinoğlu ile Avrupa Yatırım Bankası Başkanı Yves Le Portzs arasında imzalandı.

1 Mayıs 1979 tarihinde yürürlüğe giren AET - Türkiye 3. mali protokolü çerçevesinde imzalanan anlaşmalarla, Türkiye mali protokol'la 1981 yılına dek verilmesi öngörülen 310 milyon Avrupa hesap birimi (yaklaşık 403 milyon dolar) tutarındaki kredinin kullanımına başlamış olmaktadır.

Avrupa Yatırım Bankası tarafından, Türkiye'deki hidroelektrik üretiminin geliştirilmesi ve ilke olarak ihracata yönelik küçük ve orta boy sınai işletmelerin finansmanına katkıda bulunmak üzere Türkiye'ye yaklaşık 74.4 milyon dolar tutarındaki kredilerin 36 milyon hesap birimi tutarındaki bölümü, topluluk bütçesinden özel koşullu olarak, 15 ve

(Devamı Sa. 7. Sü. 4'de)

5 MHP yanlısı bombalı eylemlere hazırlanırken yakalandı

- Merter Operasyonuna katılan Başkomiser ağır yaralandı
- Diyarbakır'da bir işçi polisler tarafından öldürüldü
- CHP Kırıkkale İlçe binasını bombalayan komando yakalandı
- Burdur TSİP İl Başkanının durumu ciddiyetini koruyor
- THKP - C üyesi olduğu ileri sürülen 10 genç tutuklandı

Haber Merkezi — Ankara'da bombalı eylem hazırlığı yapan beş komanda yakalandı. İstanbul'da da bir süre önce Merter'deki operasyonu yöneten Başkomiser Ahmet Ateşli, kimliği bilinmeyen kişilerce açılan ateş sonucu ağır yaralandı. Öte yandan 21 silahlı saldırı ve soygun eylemini gerçekleştirdikleri iddiasıyla gözaltına alınan ve THKP-C üyesi oldukları öne sürülen 10 genç tutuklandı. Diyarbakır'da bir işçi polis tarafından vurularak öldürüldü.

BOMBALI EYLEMLERE HAZIRLANIRKEN YAKALANDILAR

27 Haziran 1979 günü sağ elinden yaralı Süleyman Sami Dündar ve sol kolundan yaralı

(Devamı Sa. 7. Sü. 1'de)

Avukat Göral'ın cenazesi kaldırılırken, olayda ihmali olan Emniyet Müdürü asaleten atandı

Bursa (Politika) — Bursa'da öldürülen Avukat Cengiz Göral'ın cenazesi 5 bine yakın ilerici, demokrat ve sosyalistin katılımıyla dün büyük bir törenle kaldırıldı. Cenazeye katılanlar, «Vali ve Emniyet Müdürü istifa» diye bağırdılar. Ancak, cenaze töreni sürerken, Alpaslan Bilginer'in vekaleten yürüttüğü Emniyet Müdürlüğü görevine asaleten atandığı haberi geldi.

Avukat Cengiz Göral'ın cenazesi saat 12.00'de Ulucami önünden alınarak Adliye Binası'na doğru yürüyüşe geçildi. Yürüyüş sırasında Maden - İş 13. Bölge Temsilciliği binasından Avukat Cengiz Göral'ın büyük boy bir posterinin asıldığı görüldü. Kortej Adliye binası önüne geldiğinde bir poster de bu binaya asıldı. Adliye binasının önünde yapılan saygı duruşundan sonra, «Vali İstifa», «Emniyet Müdürü İstifa» sloganlarını atarak yürüyüşe geçen kortej, CHP binası önüne geldi. Burada yapılan bir saygı duruşundan sonra, Avukat Göral'ın cenazesi memleketi olan Gemlik'e gönderildi.

Cenaze Gemlik'te de törenle karşılandı. Gemlik içinde düzenlenen yürüyüşten sonra, köyüne gönderilen Göral'ın cenazesi burada toprağa verildi.

Bursa'da düzenlenen törene Maden - İş Sendikası üyeleri, İlerici Gençlik Derneği üyeleri pankartlarıyla katıldı. Törene Bursa'nın hemen tüm ilerici, demokrat ve sosyalistlerinin katıldığı görüldü.

EMNİYET MÜDÜRÜ ASALETEN ATANDI

Bursa'da Avukat Cengiz

(Devamı Sa. 7. Sü. 3'de)

ANAYASA

• Türkeş, MHP İlçe Sekreteri Ergin Ergügören'in soygun ve cinayetler düzenlediğini kabul etti, ancak, bu kişinin MİT tarafından MHP içine sızdırılmış bir ajan olduğunu tekrarladı

MHP GENEL MERKEZİ'NİN CİNAYET VE SOYGUNLARI ÜZERİNE YIKTIĞI VE MİT AJANI OLDUĞUNU İDDİA ETTİĞİ İLÇE SEKRETERİ KAYIP

• Ecevit, MİT ve İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığının MHP Beşiktaş İlçe Sekreteri'nin MİT Ajanı olmadığını bildirdiklerini açıkladı ve "Bu kişi 1977'de MİT'e girmek istedi, ancak alınmadı" dedi

"MHP'nin aklanması" planında aksama çıktı

Haber Merkezi — MHP Genel Başkanı Alpaslan Türkeş, çeşitli cinayet ve soygun olaylarını düzenleyen MHP Beşiktaş İlçe Sekreteri Ergin Ergügören'in MİT ajanı olduğu iddiasını dün de tekrarlarken, Başbakan Bülent Ecevit ve İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı, olayı yalanladılar. Ecevit, Ergin Ergügören'in 1977 yılında MİT'e girmek için başvurduğunu ancak, alınmadığını açıkladı.

OLAY NASIL GELİŞTİ?

Hürriyet Gazetesi dün, «MHP yöneticisi MİT Ajanı çıktı» başlıklı bir haber yayınladı. Haberde, MHP Beşiktaş İlçe Sekreteri Ergin Ergügören'in çeşitli cinayet ve soygunlar düzenlediği, MHP içinde gizli bir örgütlenmeyi gerçekleştirerek, gençlere 1.5 milyon lira dolayında para vererek kendi başına birçok girişimde bulunduğu belirtiliyordu. MHP Genel Merkezi'nden öğrenildiği belirtilen haberde, MHP Genel Merkezi'nin Ergin Ergügören'in MİT Ajanı olduğunu saptadığı ve konuyu açıkladığı bildiriliyordu.

SIKIYÖNETİMİN AÇIKLAMASI

Hürriyet Gazetesi'ndeki haber üzerine dün sabah İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı Basın ve Halkla İlişkiler Şubesi Anadolu Ajansı yoluyla «MHP yöneticisi MİT Ajanı çıktı» haberini yalanladı. Sıkıyönetim bu haber için «Tamamen asılsızdır» tanımını kullandı.

TÜRKEŞ ISRAR EDİYOR

MHP Genel Başkanı Alpaslan Türkeş'in dün bir basın açıklaması yazılı olarak basına dağıtıldı. Türkeş yazılı açıklamasında MHP içine MİT ajanı sokulduğunda ısrar etti. Ecevit hükümetinin MHP'yi rakip gördüğünü de iddia eden Türkeş, hükümetin, partilerini gayrimeşru göstermek için, işkenceler, tertipler, provokasyonlar ve kışkırtıcılıklar yaptığını öne sürdü. Türkeş, örgütleri içinde çok sayıda kışkırtıcı ajana rastlandığını, Beşiktaş İlçe Sekreteri'nin bunlardan sadece biri olduğunu da söyledi.

(Devamı Sa. 7. Sü. 4'de)

Muhtarlar Ecevit'ten silah taşıma ruhsatı istedi

Ankara, (ANKA) — Başbakan Bülent Ecevit dün sabah Türkiye Muhtarlar Federasyonu Başkanı Muhittin Büyükaslan ile Yönetim Kurulu üyelerini kabul ederek muhtarların sorunlarını görüştü. Muhtarlar, Başbakan Ecevit'ten muhtarların yetki bakımından güçlendirilmesini ve can güvenliği için tabanca taşıma ruhsatı verilmesini istediler.

Ecevit toplantıdan önce yaptığı açıklamada muhtarların topluma hizmetlerinin nasıl etkinleştirilebileceği konusunun ele alınacağını belirterek şunları söyledi:

«Türkiye'de düşünce, parti ayrılıklarının en üzücü sonuçlar verdiği dönemlerde bile muhtarlar ulusal birliğimizin kurulmasına önemli katkılarda bulunmuşlardır. Ben inanıyorum ki bazı alanlarda muhtarların görevlerine, yetkilerine daha çok etkinlik kazandırılırsa bu devletin demokrasi kuralları içinde etkinliğini artırmada yardımcı olacaktır.»

(Devamı Sa. 7. Sü 8'de)

Ortadoğu'da Dönüm Noktası
Filistin Devrimi

Candan Selek ATAÖV

...Ateşler içindeki Lübnan'da, ateş hattında kaldı. Filistin Devrimi'nin yetkilileri ile ve Yaser Arafat ile görüştü. Gözlem ve izlenimlerini POLİTİKA okurlarına aktarıyor.

Güney Lübnan'da bir Filistin üssünde, Candan Selek ATAÖV, 14 yaşında bir fedain ile...

Bugün 5. sayfamızda

Soda işçileri ile ilgili görüşmeler sürüyor

- Petkim - İş Genel Başkanı Bakanla toplantı yaptı
- CHP'li parlamenterler soda işçileri ile ilgili bir toplantı daha yaptı. Parlamenterler bugün bir açıklama yapacaklar
- Türk - İş ve DİSK üyesi sendikalar da Petkim - İş yöneticileri ile görüşmeler yapıyor

Ankara, (Politika) — Mersin'den Ankara yakınındaki Gölbaşına kadar gelen soda işçilerinin bekleyişi sürerken, Ankara'da da konu ile ilgili toplantılar yapılıyor. Petkim-İş Sendikası yöneticileri önceki gece Başbakan Yardımcısı Hikmet Çetin, İşletmeler Bakanı Kenan Bulutoğlu ve Çalışma Bakanı Bahir Ersoy'dan oluşan bir kurul ile bir görüşme yaptılar. Ayrıca Türk-İş ve DİSK'e bağlı sendikaların yöneticileri Petkim-İş yöneticileri ile dün ayrı ayrı toplantılar yaparak gelişmeleri gözden geçirdiler ve hükümetin izlediği politikayı değerlendirdiler. Uzun süreden beri işçilerin direnişini destekleyen ve sorunun olumlu biçimde çözümüne uğraşan bazı CHP milletvekilleri de dün sabah Millet Meclisi CHP grup odasında uzun bir toplantı yaptılar. Toplantıda alınan kararların bugün bir bildiri ile kamuoyuna açıklanması kararlaştırıldı.

Öte yandan KÖY-KOOP çalışanları dün öğle yemeklerini soda işçilerine götürdüler. Çalışanların dayanışmasına KÖY-KOOP yöneticileri de başta Genel Başkan Nedim Tarhan olmak üzere katıldılar.

(Devamı Sa. 7. Sü 8'de)

İki devlet bakanlığının "şimdilik" kaldırıldığı açıklandı

Ankara, (ANKA) — Ali Rıza Septioğlu'nun istifasıyla ve Salih Yıldız'ın Sosyal Güvenlik Bakanlığına atanmasından sonra, boşalan iki Devlet Bakanlığının «bu aşamada» kaldırıldığı açıklandı.

Başbakan Bülent Ecevit'in iki Devlet Bakanlığının kaldırıldığına ilişkin yazısı Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk tarafından onaylanarak, dünkü Resmi Gazetede yayınlandı.

(Devamı Sa. 7, Sü. 3'de

TMMOB Genel Başkanı TÜS-DER yöneticilerinin bırakılmasını istedi

Ankara, (A.A.) — Türk Mimar ve Mühendis Odaları Birliği Başkanı Teoman Öztürk, Başbakan Bülent Ecevit'e gönderdiği açık mektupta, gözaltına alınan TÜS-DER yöneticilerinin serbest bırakılmasını istedi.

Binlerce sağlık görevlisinin üyesi olduğu TÜS-DER'in, dernek binasında takvim bulundurmak gibi sudan bir nedenle yöneticilerinin gözaltına alındığını belirten Öztürk, mektubunda özetle şöyle dedi:

«TMMOB, bu tür baskı uygulamalarının son bulmasını ve TÜS-DER yöneticilerinin serbest bırakılması gereğini vurgular. TMMOB, TÜS-DER'le dayanışma içinde olduğunu bildirir.»

Doktorların tamgün için tercih süresi pazartesi bitiyor

Ankara (ANKA) — «Tamgün Çalışma» Yasası'nın yürürlüğe girmesinden sonra, doktorların tercihlerini kullanmak amacıyla verilen süre Pazartesi günü dolacak. Bu süre içinde doktorlar ya hastanelerde çalışmayı tercih edecekler veya görevlerinden istifa ederek serbest çalışacaklar.

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı'ndan alınan bilgilere göre, Haziran ayının başına kadar 110 doktor istifa etti. Yetkililere göre, bunlardan 26'sının emekliliklerini istediğini, 58 kişinin muhtelif sebeplerden, 15 doktor da Tamgün Yasası'na karşı çıkarak istifa ettiler. Sağlık Bakanlığı yetkilileri, Haziran ayından bu yana da bazı istifalar olduğunu, istifaların tesbiti için çalışmalar yapıldığını ve kısa bir sürede bununla ilgili sonucun alınacağını ifade ettiler.

AMACINA ULAŞTI

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı üst düzeyi yetkilileri «Tamgün» Yasası'nın amacına ulaştığını savundular. Bir yetkili «Yasanın amacı Türkiye'de zor bölgelere doktor götürmekti. Özellikle Doğu ve Güneydoğu Anadolu'nun doktor gereksinmesini karşılamayı amaçlıyordu. Bu amaç yerine gelmiştir. Bu bölgelerde 20

(Devamı S. 7 Sü. 6'da)

Çıraklar Ankara'daki gösterilerde Kalfalık ve Çıraklık Yasası'nı protesto etti

Ankara, (Politika) — Çırak-Der Ankara Şube Başkanı Süleyman Kurt çıraklık, kalfalık ve ustalık yasasının çıkartılışının yıldönümü nedeniyle bir açıklama yaparak yasanın çocuk emeği sömürüsünü, dayak, küfür ve angaryayı yasalaştırdığını belirtti ve yasanın değiştirilmesini istedi. Ankara sanayi çarşısında da çırak ve genç işçiler de yasayı protesto etmek için gösteriler düzenlediler.

Çok sayıda çırak ve genç işçinin katılımıyla dün Ankara'nın Yeni Sanayi, Büyük Sanayi, Soğukkaya, Demir Sanayi, Atasanayi, Kazıkiçi ve Siteler bölgelerinde düzenlenen gösterilerde çeşitli sloganlar atıldı ve bildiriler dağıtıldı.

Öte yandan Tüm Çıraklarla Birleşme ve Dayanışma Derneği Çırak-Der Ankara Şube Başkanı Süleyman Kurt yaptığı açıklamada çıraklık, kalfalık ve ustalık yasasının hiçbir hak getirmediği gibi Anayasa'da tanınan hakları da geri aldığını belirtti. Açıklamada yasanın uluslararası belgelere ve Anayasa'ya aykırı olduğu belirtilerek özetle şu görüşlere yer verildi:

(Devamı Sa. 7, Sü. 5'de)

Sheraton Otelinde sözleşme imzalandı

Haber Merkezi — İstanbul'da Sheraton Otelinde DİSK'e bağlı Oleyis Sendikasıyla işveren arasında sürdürülen toplusözleşme görüşmeleri anlaşma ile sonuçlandı. Bu arada Büyük Tarabya ve Maçka Otellerinde de anlaşmaya varıldığı için grevlerin kaldırıldığı bildirildi.

ITT Sheraton Oteli işvereni ile Oleyis Sendikası a-

(Devamı Sa. 7, Sü. 6'da)

İkili oyuna dikkat

Turgut KAZAN

Manisa ve Ankara'daki son olaylar özel bir telaş yarattı. O kadar ki, tozdan dumandan göz gözü görmüyor. Birden bire sağduyu yok oldu. Hükümet bile şaşırıp kaldı. Ve sonuçta MHP yundu, yıkandı, arındı.. Adeta safiyet ve masumiyet kazandı. Ulaştığımız bu sonuç, gerçekten ilginç ve düşündürücüdür. Mahkemelerdeki dava dosyaları, bu dosyalardaki ifade ve bilgiler, bazı suç örgütlerine ilişkin belgeler, işlenen cinayetler, tabanca ve demeçler sanki unutuldu.

Şimdi, kurulmuş bir koro yüksek perdeden tempo tutuyor. Üstelik, aklıbaşında bazı çevreler bile bu koronun etkisi altında. Oysa, Manisa ve Ankara olaylarının perdesi henüz aralanabilmiş değil. İçişleri Bakanının açıkladığı gibi, 15 dakika ara ile işlenmiş iki cinayet, ciddi ipuçlarını ele veriyor. Gerçekten, ikinci cinayeti politik bir öfkeye bağlayabilmek son derece güç. Çünkü, tepki sahibinin —en azından— düşünüp taşınması, hedefini bulup silahını sağlaması, yakalanmayacak düzeyde planını hazırlaması gerekir. Demek ki, Manisa cinayetlerinde belli bir merkezin varlığı açık. Hele haberler doğruysa, bütün cinayetlerde bir tek silah kullanılmış. Ankara saldırısında da önemli bazı ipuçları var. Acaba, oto-

(Devamı Sa. 7. Sü. 6'da)

Yaz aylarında açık kalan ODTÜ Yurtları boşaltıldı

Ankara (Politika) — Ankara Sıkıyönetim Komutanlığının kararı üzerine Orta Doğu Teknik Üniversitesinde bir yıl yaz aylarında açık kalan iki yurt boşaltıldı.

Kültür, edebiyat, folklor ve spor dallarında çalışmalar yapmak, staj ve kurs görmek ve ders çalışmak amacıyla yurtlarda kalan öğrencilerin bu yıl bu haklarından faydalanamıyacağı bildirildi. Sıkıyönetim komutanlığı

Devamı Sa. 7. Sü. 3'de

gündem

ÖZLEM ÖZGÜR

Sovyetler Birliği ve kalkınma

Kalkınma, üretici güçlerde yani insan emeğinin üretkenliğinde ve buna koşut olarak üretim araçlarında, bilim ve teknikte sürekli değişme ve gelişme demek... Kalkınma, doğanın insan tarafından her geçen gün daha çok tanınması, yeniden keşfi demek... Kalkınma, varolan neslin, bir önceki nesle oranla her alanda çok daha gelişmiş olması demek... Sözün kısası kalkınma, insan toplumlarının sosyal, ekonomik, siyasal ve kültürel alanlarda sürekli değişmesi, gelişmesi ve ilerlemesi demektir...

Bu anlamda kalkınma tanımı, sürekli bir olgudur ve yalnızca insan toplumlarının varoluşundan bugüne değin uzanan süreçleri değil, gelecek süreçleri de kapsayan bilimsel bir saptamadır.

Bu gerçek kalkınma tanımı, ancak birbirleriyle ilişkili önemli noktalar dikkate alındığında anlamlı olabilir. Birincisi, kalkınma denen olay, sınıfsal bir olgudur. Kalkınmanın nimetlerinden kimlerin nasıl ve neden yararlandığı gerçeği, hem kalkınmanın itici gücü, hem de sınıflı toplumlarda, belli bir noktadan sonra kalkınmanın sınırlayıcısı olur. İkincisi, kalkınma denilen olay, tarihsel süreçte bu genel tanımlamaya sürekli uygun düşmekle birlikte, onun tarihin belli uğraklarında ve çağımızdaki anlamını ayırdetmek gerekir.

Günümüzde, üretim biçimleri dikkate alınmadan yapılan bir tanımlamaya göre, toplumlar, geri kalmış ve gelişmiş ülkeler diye ikiye ayrılmaktadır. Bu tanımlama, kalkınmanın çağımızda göreli bir olgu olduğunu göstermektedir. Bugün dünyada yaşayan halkların üçte birini oluşturan ülkeler, geri kalmışlık çemberini kırmaya çalışmaktadırlar..

Ne var ki, çağımızda, gerek geri kalmışlar ve gereksa gelişmişler açısından, kalkınma olgusuna kapitalizmin tümden kapanmış olduğunu ve kalkınmanın ancak sosyalizmle gerçekleşebileceğini, üretici güçleri geliştirilebilmenin yolunun ancak sosyalizmden geçtiğini, son elli yılın deneyimleri tüm insanlığa gösterdi..

Sovyetler Birliği, sosyalizm ve komünizm kuruculuğu yolunda ilk plan uygulamasına 1929 yılında başladı. Sovyetler Birliği'nde bugün 10. Beş Yıllık Plan uygulanıyor ve planlı dönemin 50. yılı tamamlanmış bulunuyor...

50 yıllık dönemde, Sovyetler Birliği'nde sosyal, ekonomik, siyasal ve kültürel alanlarda, gerçekleştirilen gelişmeler, yalnızca çağımızın değil, insanlık tarihinin de eşi görülmemiş olgularıdır ve kuramsal olarak bir asırdan fazla bir süredir varolan sosyalizmin hayata geçirilişinin en güzel somutlamasıdır...

SSCB'de devrim öncesinde bir yılda üretilebilen maddi değerler, günümüzde 5-6 günde üretilebilmektedir. İlk beş yıllık planın kabulünden önceki 1928 yılına oranla, 1978'de ulusal gelir 68 kat artış gösterdi Sovyetler Birliği'nde...

Bu olgu, son elli yıl içinde Sovyet insanının yaşama koşullarının 68 kat iyileşmiş olduğunu göstermektedir. Böylesi bir iyileşme, bu denli büyük bir sıçrama, insanlık tarihi boyunca, sosyalist kalkınmanın sonucu olarak yalnızca Sovyetler Birliği'nde gözlendi.. Bundan böyle, bu boyuttaki kalkınmanın gözlenebileceği ülkeler de, elbette ki öteki sosyalist ülkeler olacak.. Sovyet kalkınması, yalnızca öteki sosyalist ülkelere ve tüm geri kalmış toplumlara ışık tutmakla kalmamakta, aynı zamanda, Sovyetler Birliği'nin bu ülkelere yaptığı yardımlar da, onların hızlı gelişmelerinin önemli itici güçlerinden birisi olmaktadır...

Bugün, yalnızca geri kalmış ülkeler açısından değil, gelişmiş ülkeler açısından da kapitalizm, kalkınmanın büyük engeli, en büyük ayakbağı olmuştur. Birkaç küçük karşılaştırma, bu gerçeğin somutlanmasına yetecektir: Sovyetler Birliği'nde 1929-1978 dönemini kapsayan son elli yıl içinde, sanayi üretimi 128 kat arttı. Böylesi bir artış, yine dünyanın hiçbir döneminde, hiçbir ülkesine nasip olmadı...

1950-1978 arasında sanayi üretimi SSCB'de 11 kat artarken, ABD'de 3.2 kat, Federal Almanya'da 5 kat, Fransa'da 3.2 kat ve İngiltere'de de ancak 1.8 kat artırılabildi...

1928 yılında Sovyetler Birliği, ABD'nin yüzde 9'u kadar petrol, yüzde 8'i kadar çelik, yüzde 3'ü kadar gübre, yüzde 6'sı kadar çimento ve yüzde 30'u kadar pamuklu dokuma üretebiliyordu...

Oysa bugün, bu tablo oldukça değişti ve SSCB, ABD'yi her alanda çok gerilerde bıraktı... 1978 yılında, Sovyetler Birliği'nin ABD'ye oranla petrol üretimi yüzde 36, çelik üretimi yüzde 20, gübre üretimi yüzde 21, çimento üretimi yüzde 65 ve tekstil üretimi de yüzde 74 fazladır..

İşte kapitalizm, işte sosyalizm ve işte Sovyetler Birliği... İşte savaşsız sömürüsüz bir toplum, işte güneşli bir dünya. İşte Sovyet emekçilerinin yarattıkları... Sovyetlerde enflasyon, işsizlik yok, döviz darboğazı yok.. Sömürü ve soygun yok... Sovyetler de varolan şeyler de var. Çağdaş uygarlıklardan eşit olarak yararlanma, insanca ve hakça bir yaşam.. İnsan emeğinin yarattıklarına sahip olabildikleri bir düzen...

Bugün sıkıntıda olan, bunalımda olan yalnızca Türkiye toplumu değildir. Kapitalist dünya, olduğu gibi bunalımdan bunalıma sürüklenmektedir ve nedeni de kapitalizmin kendisidir. Çıkış yolu bellidir: Kapitalizmin dışına çıkmak, sosyalizme yönelmek... Hepsi bu...

FORUM

Türkiye ilerici sendikal hareketi, Kıbrıs sorununun bir an önce çözümü için özellikle son iki yıldır yoğun ve ilkeli bir çaba harcamaktadır. 1974 yılı olaylarıyla birlikte işçiler arasında canlandırılan şovenist duyguların kırılmasında, 5. Genel Kurul sonrası DİSK yayınlarının ve açıklamaların önemli bir etkisi olduğu söylenebilir. Aralık 1977'de toplanan 6. Genel Kurul sonrasındaki DİSK yönetiminin ise, Kıbrıs sorununda aynı ilkeli duyarlılığı sürdürdüğü ve geliştirdiği söylenemez.

Kıbrıs Rum ve Türk işçi ve emekçi kitlelerinin, ilerici güçlerinin birlikte hareketi, sorunun canalıcı noktalarından biridir. Diyalektik Denktaş'a oyununu oynamış, Kıbrıs'lı Türkleri biraraya toplayan Kıbrıs Türk Federe Devleti'nde, yönetimin her alandaki gerici tutum ve davranışları karşısında sınıf ve kitle sendikacılığı 1976'da DEV-İŞ'le bütünleşmiş, ilerici örgütler boy göstermiş, grevler ve kitle hareketleri yaygınlaşmaya yüz tutmuştur.

Kıbrıs sorunu ve sendikalar

Nejat FİRUZ

Toplumlararası görüşmelerin başlamasıyla birlikte yeniden güncellik kazanan Kıbrıs sorunu üzerine Türk-İş Genel Başkanı Denizciler bir açıklama yaptı.

Denizciler'e göre «kendilerine demokratik kitle ve meslek örgütü adını takan ve Türkiye aleyhine çalıştıkları artık ispatlanan» bazı kuruluşlar Kıbrıs'ta bir «oyun» oynamaktadır. Bunlar, Kıbrıs'taki «Türk askerine emperyalist güçlerin oyuncağı» demekteymiş ve üstelik «seçimle işbaşına gelmiş KTFD Başkanı Rauf Denktaş'ın görevden alınmasını bile» istiyorlarmış. Öte yandan DİSK'in üyesi bulunduğu ve son Genel Kuruluna büyük bir heyet halinde katıldıkları WFTU (Dünya Komünist İşçi Sendikaları Konfederasyonu)'nun 1979 Haziran ayı başında Prag'da yaptığı kongrede, «ülkemiz aleyhine alınan kararlar» ayakta alkışlanmışmış. «Asırlar boyu Türk olan Kıbrıs'ın Maraş bölgesi kızıl emperyalistlerin isteği üzerine Rum kesimine teslim edilemez» diyen Denizciler, şöyle bitiriyor açıklamasını: «Yavru vatan Kıbrıs'ın bölünmez bütünlüğü anavatanın inançlı evlatlarının elbirliği ile sonuna kadar korunacak ve Kıbrıs Türk'ü, ne Rum'a ne de kızıl emperyalizme esir edilecektir.»

Bu görüşler Türk-İş yönetiminin resmi görüşleri midir, bilmiyoruz. Ancak bunların Türk-İş Genel Başkanı tarafından dile getirilmesi önemli ve anlamlıdır. Ve bugüne kadar Türk-İş yönetimi tarafından düzeltilmemiştir.

TOPLUMLARARASI GÖRÜŞME PLATFORMUNDAN DA GERİ

Türk-İş yönetiminin eskiden beri Kıbrıs sorununu şoven bir yaklaşımla değerlendirdiği bilinmeyen bir gerçek değildir. Ancak Denizciler'in sözleri son derece saldırgan bir şovenizm anlayışından kaynaklanmaktadır.

«Asırlar boyu Türk olan yavru vatan Kıbrıs'ın bölünmez bütünlüğünün korunması»ndan söz eden Denizciler, herhalde KTFD'nin bugünkü sınırlarını işaret etmemektedir. KTFD son birkaç yılda meydana gelen olaylar sonucunda ortaya çıkmıştır. Bu sözler, Kıbrıs'ın bütününün «Türkleştirilmesi» anlamını taşıyabilir niteliktedir. Denizciler'in, «Kıbrıs'ın bölünmez bütünlüğünü sonuna kadar koruma» görevini «anavatanın inançlı evlatlarına» yüklemesi ise, en azından Enosis'e kapıyı açma düşüncesiyle açıklanabilir.

Bu görüşler, 12 Şubat 1977 tarihinde Makarios ile Denktaş arasında varılan 4 ilke anlaşmasıyla ve son olarak Denktaş ile Kipriyanu'nun üzerinde anlaştıkları 10 maddeyle de bağdaşmamaktadır. 4 ilke anlaşmasında «Bağımsız, bağlantısız, iki toplumlu bir Kıbrıs Cumhuriyeti» istenmekte, son anlaşmanın 8. maddesinde şöyle denmektedir: «Kıbrıs'ın kısmen veya tamamen başka bir ülkeye bağlanması, taksimi veya ayrı iki devlet halinde oluşmasına karşı bağımsızlığı, bağlantısızlığı, toprak bütünlüğü ve egemenliği garanti altına alınacaktır.»

Görüldüğü gibi Türk-İş Genel Başkanı'nın görüşleri, toplumlararası görüşmeler platformunun da gerisinde yer almakta ve Kıbrıs sorunu Türkiye açısından bir «ulusal sorun» olarak değerlendirilerek en azılı gerici güçlerin savları paylaşılmaktadır.

Oysa Türkiye ilerici sendikal hareketi, Kıbrıs sorununun bir an önce çözümü için özellikle son iki yıldır yoğun ve ilkeli bir çaba harcamaktadır.

ULUSLARARASI SENDİKAL HAREKETTE

Kıbrıs sorununun çözümü için sürekli etkin çaba harcayan uluslararası sendikal örgüt, 200 milyon üyeli Dünya Sendikalar Federasyonu DSF'dir. (Denizciler açıklamasında, İngilizce adı World Federation of Trade Unions olan DSF'yi, soğuk savaş kalıntısı sendikaların üslubuyla Dünya Komünist İşçi Sendikaları Konfederasyonu olarak anlamakta, öte yandan DİSK'in bu örgütün üyesi olduğunu ileri sürerek giriştiği polemiğin düzeysizliğini ortaya koymaktadır.)

DSF'nin 9. Kongresi, Türk-İş'in üyesi bulunduğu Uluslararası Hür Sendikalar Konfederasyonu'na bağlı birçok sendikal örgütün de konuk olarak katılmasıyla Nisan 1978'de toplanmıştır. 9. Kongre'ye Türkiye'den DİSK, Maden-İş ve TÖB-DER heyetleri ile Kıbrıs'ın kuzey kesiminden DEV-İŞ heyeti katılmışlardır. 9. DSF Kongresi'nde Kıbrıs üzerine alınan kararda, «1974 yazında Kıbrıs'ta emperyalistler tarafından esinlendirilen ve yönetilen bir Yunan faşist darbesinin» olduğu ve bunu «Türk müdahalesi»nin izlediği objektif bir yaklaşımla belirtilmiş; «Kıbrıs sorununa, Kıbrıs'ı askeri üslerden arınmış olarak Orta-Doğu'da ve tüm dünyada barış davasına katkıda bulunan bir barış adası yapacak, her iki toplum arasında ortak ve karşılıklı ekonomik, toplumsal ve politik çıkarlara dayalı işbirliğinin yolunu açacak, barışçı ve demokratik bir çözüm» bulunması için dayanışmanın güçlendirilmesi istenmiştir. Bu arada «toplumlararası olumlu ve yapıcı görüşmelerin» başlaması ve uluslararası bir konferansın toplanması gerektiği vurgulanmıştır.

Kıbrıs'ın bağımsızlığı, egemenliği, toprak bütünlüğü ve bağlantısızlığının sağlanması yolunda bu ilkesel kararın yaşama geçirilmesi, sorunun NATO içine hapsedilmekten kurtulmasıyla çok yakından ilişkilidir. Öte yandan, Kıbrıs Rum ve Türk emekçileri ile Türkiye ve Yunanistan ilerici güçleri arasında dayanışmanın güçlendirilmesi sorunun demokratik çözümü için son derece önemlidir.

TARİHSEL BİR ADIM

18 Ekim 1978'de Lefkoşe'de yapılan DSF Yürütme Kurulu toplantısı sırasında Kıbrıs Türk ve Rum toplumları, Türkiye ve Yunanistan sendikal örgütlerinden sendikacıların katılmasıyla gerçekleştirilen özel oturum, bu doğrultuda tarihi bir adım olmuştur. DİSK'in katılmaktan çekindiği bu toplantıda Türkiye'yi Maden-İş temsil etmiş, DEV-İŞ heyeti kuzeyden güneye sınırı geçerek katılmıştır. DSF Kıbrıs özel oturumunda alınan karar, ortak bir heyet tarafından Kipriyanu'ya ve sınır geçilerek Denktaş'a iletilmiştir. Burada alınan karar, 9. Kongre kararından daha gelişkin ve daha somuttur. «İki toplumun emekçi halkının kardeşçe işbirliği» demokratik ve barışçı bir çözümün temel koşulu olarak belirtilmiş, «BM kararları ile birlikte iki toplum liderlerinin Şubat 1977'de üzerinde anlaştıkları 4 temel ilkenin, Kıbrıs sorununun süratli, barışçı, adil ve demokratik bir çözümü için bir temel sunduğu» ileri sürülmüştür.

Kasım 1978'de Maden-İş ve Aster-İş'in katıldıkları Uluslararası Metal Sendikaları Birliği'nin 8. Kongresi'nde, Kıbrıs'ın iki kesiminden de sendikacıların katıldığı Uluslararası Tarım Sendikaları Birliği'nin son kongresinde aynı doğrultuda kararlar alınmıştır.

19 Mayıs 1979'da, toplumlararası görüşmelerin başlaması yolunda Denktaş ile Kipriyanu'nun 10 madde üzerinde anlaşmalarını DSF selamlamış, yaptığı açıklamada, Kıbrıs sorununun barışçı yoldan çözümü doğrultusunda 10 madde anlaşmasını olumlu bir adım olarak nitelemiştir.

Demek ki, gerek DSF gerekse Türkiye'deki gerçek sınıf ve kitle sendikal hareketi, bu önemli soruna tam bir ilkeli yaklaşım ve bunun gerektirdiği davranış içindedir.

Toplumlararası görüşmelerin sonucu ne olacaktır? Şimdiden kestirmek olanaksızdır. Ancak hemen belirtmek gerekir ki, bugün, toplumlararası görüşmeler sırasında çok daha dikkatli ve uyanık olmak zorunludur.

Türk-İş Genel Başkanı bu dikkatsizliği gerici açıdan göstermiştir.

«SENDİKAL ENOSİS»

Kıbrıs'ın kuzey kesiminde iki sendikal üst örgüt vardır: TÜRK-SEN ve DEV-İŞ. Geçtiğimiz 26-27 Mayıs tarihlerinde yapılan TÜRK-SEN Genel Kurulu'nda Denizciler Divan Başkanıydı. Kıbrıs'ta kurulu olan TÜRK-SEN'in Türk-İş'in üyesi bir kuruluş olması, üstünde durulmaya değer bir konudur. Bu olgu, her şeyden önce Türk-İş'in ve TÜRK-SEN'in Kıbrıs sorununa ilişkin ortak görüşlerini açığa vurmaktadır. Buna «sendikal Enosis» demek herhalde yersiz olmayacaktır. Ana Türk-İş, yavru TÜRK-SEN gerçeği, şovenizmin ve ilhakçılığın en açık kanıtıdır. Öte yandan, ayrı bir ülkenin kuruluşunun Türkiye'deki bir kuruluşa üye olmasına yasalara rağmen hangi çevrelerin göz yumması, ayrı ve ciddi bir soru işaretidir.

Gerici ve ırkçı bir kuruluş olan ve gittikçe etkinliği kırılan TÜRK-SEN, Uluslararası Hür Sendikalar Konfederasyonu ve AID tarafından parasal destek görmektedir. Demokrasi konusundaki görüşleri ise tüzüklerindeki şu cümlede pek güzel ifade olunmuştur: «Yürütim ve İcra Kurulu Üyeleri, gizlilik arzeden konularda açıklamada bulunmazlar.» TÜRK-SEN'in Genel Kurulu'nda, Denktaş - Kipriyanu anlaşması desteklenmiş, ancak alınan bir kararla «gerekirse Bağımsız Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin ilan edilmesi» istenmiş, Türk-İş örgütlenme Sekreteri Orhan Erçelik Türkiye ile Kıbrıs'ın birleşmesinden ve güçlü Türk Devleti'nden söz etmiş; 1954'te kurucular arasında yer alan ve 6-7 Eylül olaylarına katılan Nuri Beşer konuşmuş, TÜRK-SEN'in kuruluş nedenlerinin «Türk işçilerini Rum'a muhtaç ettirmemek, Rum işverenlerine karşı haklarını savunmak» ve Kıbrıs emekçilerinin ilerici Partisi AKEL'in etkinliğini kırmak olduğu belirtilmiştir. CIA'nın bir yan kuruluşu olan Asya-Amerika Hür Çalışma Enstitüsü temsilcisinin de katıldığı toplantıda Denktaş, TÜRK-SEN'e övgüler dizerken DEV-İŞ'e yönelik suçlamalarda bulunmuştur. Denktaş'ın tavrı açıklanamayacak nitelikte değildir. Genel Merkezinde, faşist EOKA'cıların lideri Grivas'ın fotoğrafı asılı olan Rum kesimindeki sendikal örgüt SEK ile TÜRK-SEN'in ortak görüşmeleri için olanaklar sağlayan Denktaş, adanın en büyük sendikal örgütü olan PEO ile DEV-İŞ'in ilişkilerini engellemekten geri durmamaktadır.

CANALICI NOKTA

Kıbrıs Rum ve Türk işçi ve emekçi kitlelerinin ilerici güçlerinin birlikte hareketi, sorunun canalıcı noktalarından biridir. Diyalektik Denktaş'a oyununu oynamış, Kıbrıslı Türkleri biraraya toplayan KTFD'de, yönetimin her alandaki gerici tutum ve davranışları karşısında sınıf ve kitle sendikacılığı 1976'da DEV-İŞ'le bütünleşmiş, ilerici örgütler boy göstermiş, grevler ve kitle hareketleri yaygınlaşmaya yüz tutmuştur.

1958'in 1 Mayıs'ı, Türk ve Rum tüm Kıbrıslıları omuz omuza kutlamışlardı. 22 Mayıs 1958'de Kıbrıs İşçi Federasyonu Türk Şubesi Başkanı Ahmet Sadi, ateş yağmuruna tutuldu. Silâhları ateşleyen 3 Türk'tü. Fazıl Önder'ler, Gürkan'lar, Hikmet'ler ve ilerici sendikal ve politik birlik hareketinin liderlerinden Derviş Ali Kavazoğlu, Denizciler'in ve TÜRK — SEN yöneticilerinin savundukları görüşlerden kaynaklanan eylemler sonucunda öldürüldüler.

«KIZIL» DİYE DAMGALANARAK

Kavazoğlu şöyle diyordu: «Emperyalistler, iğrenç mak satlarında başarı sağlamak ve oyunlarını gizlemek için, «iki toplum birarada yaşayamaz» masalını icat ettiler. Türk toplumunun başına emperyalistlerin yardımıyla, faşist metodlarla, zorla, silâhla lider kesilenler, halka gerçek arzularını, emperyalizme karşı olan nefretini, barış isteklerini ifade etmeye müsaade etmiyorlar.»

Anlaşılan, Denizciler'in rüyasına Kıbrıs'tayken hep «kızıllar» girmiş. Denizciler tedirgin. TÜRK — SEN telâşlı. Denktaş rahat değil. Nedeni: Tüm Kıbrıs, Türkiye ve Yunanistan ilerici sendikalarının gelişmesi, Kıbrıs sorununa ortak yaklaşımları, Bölgedeki tüm ülkelerin ve halkların ortak çıkarına uygun politikanın etkinlik kazanması.

Türk — İş Genel Başkanı'nı NATO, U—2'ler, Filistin ve Ege sorunları üzerine de görüş belirtmeye çağırıyoruz. Türk — İş yönetiminin «partilerüstü politika»sının hangi partinin, hangi barış düşmanı güçlerin değirmenine su taşıdığı daha bir açıklık kazansın.

yorum

OYA BAYDAR

Kanlı plan

ÖNCE, Demirel'in sözcülüğündeki ve öncülüğündeki Hükümeti Devirme Cephesi Parlamentoda darbe denedi. Rüşvet, ağırlığınca altın, tevzirat, adam ayartma ancak 220 kelle bulmalarına yetti. O zaman Demirel, «Bu Hükümeti düşüreceğiz. Daha çareler tükenmemiştir» dedi.

ARDINDAN çarelerin tükenmediği görüldü; Manisa'da altı ay önce partisinden istifa eden ama istifası kabul edilmeyen MHP Manisa İl Başkanı öldürüldü. Aradan 15 dakika geçmeden bir CHP'li berber, ardından CHP'li ilerici tanınan bir başka kişi ve nihayet CHP Manisa Kadın Kolu yöneticilerinden, İKD üyesi eczacı vuruldu. Yetmedi, aynı günlerde Ankara'da MHP Merkezine, ve MİSK'e saldırıldı. Aynı günlerde Anadolu'nun dört bir yanında, Bafra'da, Samsun'da, Adana'da ilericiler öldürülüyordu. Ardından Gönen'de bir yerel gazeteye ateş açıldı ve gazetenin MHP'li sahibi yaralanırken, kardeşi öldü. Ertesi gün Bursa'da sol görüşlü olduğu bilinen bir avukat öldürüldü. Evet, gerçekten de Hükümeti Devirme Cephesi'nin çareleri tükenmemişti...

SON günlerde Türkiye'de kanlı terör, sistemli biçimde tırmandırılıyor. Manisa olaylarının «karanlık» olduğunu, bizzat İçişleri Bakanı itiraf etti. Oysa karanlık değil çok aydınlıktı Manisa olayları.

HÜKÜMET kem küm, özür dilemeye, kuzu postuna bürünenlere bir sağlam kuzu postu daha hediye etmeye çalışırken, Cumhurbaşkanı İçişleri Bakanı'nı Köşke çağırdı. Burada kendisinden, MHP'lilerin hayatlarının korunmasını istedi. Bunca aydır köşe başlarında, sokak ortalarında, evlerinde vurulan, öldürülen, saldırıya uğrayan ilericileri, yurtseverleri, CHP'lileri, sosyalist parti veya ilerici örgüt üyelerini, hiç mi hatırlamadı bilinmez. Ama Cumhurbaşkanı İçişleri Bakanı'yla yaptığı konuşmada, basına genişçe yansıdığı biçimiyle, partiler arasında diyalog istedi. «Toplanın, konuşun, anlaşın» biçiminde özetleyebileceğimiz bu isteğini kamuoyuna da duyurdu. Ardından, bir yandan olaylar sürüp giderken, olağanüstü dönemlerin partilerüstü hükümetlerinin gedikli̇si Feyzioğlu ve takımı, ulusca birlik olmaktan sözettiler, hemen ardından Sabancı başta, sermaye çevreleri, Cumhurbaşkanı'nın ulusal birlik ve diyalog önerisini ne kadar olumlu bulduklarını anlata anlata bitirememeye başladılar.

EVET, gerçekten de, işbirlikçi tekelci sermaye, faşizm tezgâhçısı çevreler, gerici kesimler için çare tükenmemişti; Bir süredir zorlanan «geniş tabanlı hükümet» veya ulusal koalisyon, yani içinde aslında Anayasa çizgisinin çoktan dışına düşmüş olması gereken MHP'nin de yer aldığı gerici, sağ ve bir geçiş hükümeti formülü çok yönlü olarak tezgâhlanmaktaydı. Meclis'te kelle sayısını tamamlayamayacaklarını görenler, şimdi diğer formüllerine, diğer çarelerine başvuruyorlar, bir yandan ajanları, gizli örgütleri, terör şebekeleri aracılığıyla ortamı bulandırıyor, terörü tırmandırıyor, öte yandan MHP'yi bunca dava ve suçtan sıyırmaya, üzerindeki kanı yine kanla temizlemeye çalışıyor; böylece da çok yönlü baskılarla ne zamandır gündemlerinde olan geniş tabanlı koalisyonu, o olmazsa şimdikinden çok daha sağ bir koalisyonu tezgâhlıyorlardı.

İŞTE son günlerde bunca gürültü, bunca olay, bunca kan, bu amaca yöneliyor. Demirel'in sözünü ettiği «çare»lerden biri daha deneniyor Türkiye'de. Bir kez daha Türkiye'nin kaderi üzerinde oyun oynanıyor. Bu kanlı oyunu bozabilecek tek öğe, Türkiye'nin ilerici, demokrat güçlerinin uyanıklığı ve birliğidir. Sorumluluklarımızın bilincine varalım...

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1) Şimdiki muhalefet partilerinin, hükümetin Meclis'ten talep etmesini istedikleri yöntem. 2) Toplumun üretim ve tüketim ilişkilerini inceleyen bilim —Sodyum'un simgesi. 3) Bir kadın adı — Tersi, üst'ün karşıtı. 4) Ürdün'ün başkenti — Bir harfin okunuşu. 5) Tersi, bir soru — Faşist saldırıların yoğun olduğu bir doğu ilimiz. 6) Tersi, lira'nın kısa yazılışı — Ucunda yanar madde olan değnek. 7) Tersi, en yakın olanı gösteren sıfat — Yunan alfabesinde bir harf. 8) Tersi, zengin — Batı Anadolu'da eski bir İyon kenti. 9) Süslü sopa — Yüzyıl (eski dil) — Bir harfin okunuşu. 10) Sıkıntılı ve zararlı hal — Tersi, askeri bir giysi.

YUKARDAN AŞAĞI: 1) Parlamentoda birçok şey gibi yozlaştırılmış bir müessese — Su (eski dil). 2) Tersi, kimyasal enerjiyi elektrik enerjisine dönüştüren aygıt — Giysi. 3) Düzenteker — At pabucu. 4) Kuran'da bir sure — Galyum'un simgesi. 5) Tersi, Yunan mitolojisinde Troya'yı kuşatan Akhaların komutanı. 6) Fizikte bir yasa — Bayrak — Tersi, başta gelen. 7) Tersi, çikolatalı pasta yapımındaki ana madde. 8) Güçsüz. 9) Bir soru — Bir göz rengi. 10) Bir nota — Yüzü gi çizgi sert çelik alet—Tersi, kalın ses.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ:

SOLDAN SAĞA: 1) Gölbaşı — Me. 2) Ütü — Amber. 3) İtilaf — Fay. 4) Ekcelk — Ar. 5) Rita Pavone. 6) aboŞ — ebd. 7) Şakramak. 8) Gali. 9) Tad — RIT. 10) Kasatura.

YUKARDAN AŞAĞI: 1) Gülersoy. 2) Öteki — Ra. 3) Litletaşı. 4) Acaba — Ta. 5) Hipokrat. 6) ŞA — Kasr — dU. 7) IMF — Ag. 8) Ba — oemarA. 9) Meyanbalı. 10) Er — RedKit.

Amerikalı senatör, daha sonra Fransa'ya gidiyor

Senatör Byrd SALT konusunda Brejnev'le görüştü

● GÖRÜŞMELER ABD SENATOSUNDAKİ SALT OYLAMASI AÇISINDAN ÖNEMLİ

Dış Haberler Servisi — ABD Demokrat Parti Senatörlerinden Robert Byrd, Amerikan senatosundaki SALT oylamasından önce Kırım'da SBKP Genel Sekreteri ve Yüksek Şura Prezidyumu Başkanı Leonid Brejnev ile görüştü. Amerikalı senatör, daha sonra Moskova'da Sovyet Dışişleri Bakanı Gromiko ile de görüşecek. Görüşmeden sonra yapılan açıklamada, iki devlet adamının SALT-2 anlaşmasını, Sovyet - Amerikan ilişkileri açısından önemli olarak nitelendirdikleri kaydedildi.

Amerikalı senatörün SALT konusundaki temaslarını Fransa'da da sürdüreceği ve Giscard d'Estaing ile de bir görüşme yapacağı bildiriliyor.

Amerikan Demokrat Parti senatörünün Sovyetler Birliği gezisinin senatodaki SALT oylaması bakımından önem taşıdığını kaydeden gözlemciler, SALT düşmanlarının anlaşmayı onaylamayacakları yolundaki açıklamalarını sıklaştırdıklarına da işaret ediyorlar.

ABD'DE "ŞÜPHELİ"LERİN MEKTUPLARI AÇILACAK

New York, (A.A.) — ABD Adalet Bakanı Griffin Bell, şüpheli kişilerin ülke dışına yolladıkları mektupların yetkililerce açılmasını emretti. Bakanın bu talimatı, bir federal mahkemenin geçen kasım ayında aldığı ve mektupların açılmasının anayasaya aykırı olduğu kararıyla çelişiyor. Bununla birlikte Adalet Bakanlığı yetkilileri, mahkeme kararının, şüpheli kişileri kapsamadığını iddia ettiler.

Bakanlık yetkilileri, kimlerin hangi ülkelere yolladıkları mektupların açılacağı konusunda ayrıntılı açıklama yapmaktan kaçındılar.

bir dakika

AET «Vietnamlı göçmen»leri Avrupa'nın çeşitli ülkelerine yerleştirecek. Anlaşılan AET, yükselen grevlere karşı kullanacağı yeni bir «ordu» kuruyor. Böyle olunca da koparılan fırtınanın nedenleri belli oluyor.

Vietnam, Çin'i iç işlerine karışmakla suçladı

Pekin'deki görüşmelerde Maocular ardniyetli davranıyor

Dış Haberler Servisi — Vietnam ile Çin arasındaki ilişkilerin normalleştirilmesi için sürdürülen görüşmelerin yedinci oturumu Pekin'de başladı. Oturumda konuşan Vietnam delegasyonu başkanı, Çin'in, ilişkilerin normalleştirilmesi için ileri sürdüğü koşulların, Vietnam, Kamboçya ve Laos'un iç işlerine karışma niteliğinde olduğunu söyledi. Vietnam temsilcisi, Çin tarafının, «Vietnam'ın komşu ülkelerdeki askerlerini çekmesi» koşuluna değinerek, Vietnam'ın Kamboçya ve Laos'ta bulunan birliklerinin, bu iki ülke ile Vietnam arasında imzalanmış ikili anlaşmalar uyarınca bu ülkelere gönderildiğini ve ancak bu hükümetlerin isteğiyle geri çekilebileceğini söyledi.

Merkez Bankası Başkanı özel kesime 8 milyar veriyor

İran'da ekonomik önlemler konusunda anlaşmazlık çıktı

● BAŞBAKAN BAZERGAN, "BEĞENİLMİYORSAK ÇEKİLİRİZ" DEDİ

● ŞAH'IN GENELKURMAY BAŞKANI YAKALANDI

Dış Haberler Servisi — İran'da iktidar konusundaki savaşımın sürdüğü, özellikle de alınacak olan ekonomik önlemler konusunda çeşitli sınıfların temsilcilerinin yoğun bir tartışma içinde oldukları bildirildi.

Artan eleştirileri yanıtlamak amacıyla Başbakan Bazergan televizyonda yaptığı konuşmada, hükümetinin çalışmalarına dışarıdan yapılan müdahalelerden ve devlet memurlarının görevlerini gereği gibi yerine getirmeyişlerinden yakındı, başında bulunduğu hükümetin çalışmaları beğenilmiyorsa istifa edeceğini söyledi.

Öte yandan İran Merkez Bankası Başkanı Muhammed Ali Kelavi, 8 milyar dolarlık kredinin özel kesim kullanımına tahsis edileceğini açıkladı.

Bu arada İran'ın Devrimden önceki son Genelkurmay Başkanı General Karabaghi'nin tutuklandığı bildirildi.

Tahran'da yayınlanan «İslam Devrimi» adlı gazetenin bildirdiğine göre, Devrim Komiteleri tarafından yakalanan General Abbas Karabaghi'nin Cafer Şerif İmami hükümetinde İçişleri Bakanlığı görevinde bulunmuş ve Gülam Rıza Ezhari ve Şahpur Bahtiyar kabinesinde de Genelkurmay Başkanlığı yapmıştı.

Çeşitli ülkelerde işçi hareketleri yükseliyor

Dış Haberler Servisi — Portekiz'de 25 bin demiryolu emekçisi ücret artışı talebiyle greve çıktı. Grev nedeniyle Lizbon'da tren ve otobüs hizmetleri durdu. Sendika, yüzde 23'lük ücret artışı isterken işletme yönetimi yalnız yüzde 16 artış öneriyor.

Fas Demokratik İşçi Konfederasyonu'ndan yapılan bir açıklamada, federasyon üyeleri arasında geniş tutuklamalar yapıldığı bildirildi. Açıklamada, eğitim ve sağlık servislerinde sürdürülen grevler nedeniyle 688 üyenin tutuklandığı, 230 üyenin de hapse mahkûm edildiği haber verildi.

● PORTEKİZ VE YUNANİSTAN'DA GREVLER ARTTI

Avustralya Liman İşçileri Federasyonu, işten atılan 30 meslekdaşlarının geri alınmaması durumunda süresiz genel greve çıkacaklarını açıkladı. İşten atılan 30 işçi liman idaresi tarafından greve çıkan elektrik teknisyenlerinin yerlerinde çalıştırılmak istenmiştir. İşçiler bunu reddedince de işten çıkarılmışlardı.

Yunanistan'da, hükümetin kamu kuruluşlarında çalışma saatlerini farklılaştırması üzerine, daha geç saatlerde işlerinden ayrılmak zorunda kalan banka görevlileri greve başladılar.

Öte yandan Fransa'da sendikaların ısrarlı savaşımı sonunda asgari ücretler 1 Temmuz'dan geçerli olmak üzere yüzde 5 artırıldı.

TASS Ajansı Afganistan konusunda Pekin'i suçladı

Dış Haberler Servisi — Sovyetler Haber Ajansı «TASS» Pekin'i Afganistan'daki tedhişçi çetelerin kurulmasına ve silahlandırılmasına etkin bir biçimde katılmakla suçladı.

«TASS» Ajansı Çinli eğitmenlerin Afganistan sınırı dışında tedhişçi çetelerin kurulmasında açıkça rol aldıklarını ve bunların daha sonra, yıkıcı eylemlerde bulunmak üzere Afganistan'a gönderildiklerini açıkladı.

Sovyet Ajansı, «Afganistan'da bile diplomatik pasaport taşıyan sözde Çinli danışmanlar, ABD Büyükelçiliğindeki meslektaşları ile uyum içinde hareket etmektedirler» dedi.

Öte yandan Afganistan Başbakanı Hafizullah Amin, ülkesinin bölgede barış istediğini ve hiç bir komşusuna saldırmak amacında olmadığını söyledi. Hafizullah Amin, Afganistan'ın doğu bölgesinde düzenlenen bir mitingde yaptığı konuşmada, ilk aşaması tamamlanan tarım reformu ve yürürlüğe giren ilk beş yıllık plan hakkında açıklamalarda bulundu.

Cezayir'in bağımsızlığının 17. yıldönümü kutlandı

Dış Haberler Servisi — Cezayir Halk Cumhuriyeti'nin bağımsızlığının 17. yıldönümü törenlerle kutlandı. Devlet Başkanı El-Şazili Bin Cedid törenlerde yaptığı konuşmada, emperyalizmin yoğun saldırılarına dikkat çekerek Cezayir'in hiç bir zaman sosyalizm yolundan ayrılmayacağını ve bu yolda elde edilen kazanımların ne pahasına olursa olsun korunacağını söyledi.

Öte yandan Cezayir eski Devlet Başkanı Ahmet Bin Bella'nın koşullu olarak serbest bırakılacağı açıklandı. Kararın, bağımsızlığın 17. yıl dönümü nedeniyle alındığı bildirildi.

ABD, FKÖ'nü tanımıyacağını yineledi

Dış Haberler Servisi — İsrail işgali altında bulunan Gazze ve Batı Şeria'da Filistinlilere «özerklik» verme konusu üzerindeki görüşmelerin üçüncü turu Mısır'ın İskenderiye kentinde başladı. Görüşmelerde ABD'yi temsil eden Robert Strauss, ilerleme sağlanmadığı takdirde ABD'nin yeni öneriler sunacağını söyledi.

Robert Strauss, bugünkü koşullarda, ülkesiyle Filistin Kurtuluş Örgütü arasında bir diyalog kurulması şansının bulunmadığını söyledi.

DIŞ POLİTİKA
HÜSEYİN BAŞ

Petrol konusunda asıl suçlu kim?

Petrol üzerine oynanan oyunu dikkatle izliyor musunuz?

1973'de sahnelenen oyun bir kez daha yineleniyor. Tekelci büyük sermayenin hakim olduğu batılı ileri endüstri ülkeleri, kapitalist düzenin yapısından kaynaklanan enflasyonu, artan işsizliği, ekonomilerinin tüm kesimlerinde beliren durgunluğu, ham petrol fiyatlarının yükselmesine bağlamak için yoğun çaba harcıyorlar. Tekelci sermayenin güdümündeki tüm kitle iletişim araçları bu yönde kullanılıyor.

Emekçi sınıflar, evrensel boyutlara ulaşan muazzam bir aldatmaca ile karşı karşıyadırlar. Söz konusu olan tek bir oyundan da ibaret değildir. Oyun içinde oyun, yalan içinde yalan söz konusudur. Bakın nasıl.

Fransız Komünist Partisi Politik Büro üyelerinden Charles Fiterman, Parti'nin gazetesi L.Humanite'de yer alan konuşmasında Giscard d'Estaing yönetiminin benzin ve fuel'e yaptığı yeni zamları eleştirirken oynanan oyun hakkında ilginç açıklamalarda bulunuyor. Fiterman'a göre, birinci yalan, petrolün giderek «az bulunur» bir madde haline geldiği iddialarıdır. Oysa dünya rezervleri dün olduğu gibi, bugünde önemini korumaktadır. Bu rezervler halen işletilenlerin çok üstündedir. Üretici ülkelerin üretimlerini tümüyle keserek dünyayı bugünden yarına petrolsüz bırakmak gibi bir niyetleri de bulunmamaktadır. Ayrıca batılı endüstri ülkelerinin yakıt depoları, çoğunca olduğu gibi, ağızlarına kadar doludur. Bu ülkeler için ham petrol alımında her hangi bir güçlük de söz konusu değildir.

«Giscard yönetimi ham petrolün Fransa için fahiş ve ezici olduğu savını ileri sürmektedir. Bu yalandır. Petrole ödediğimiz para, ulusal gelirimizin yaklaşık % 3,5'na tekabül etmektedir. Yani, Fransa'da bir yıl boyunca üretilen tüm değerlerin sadece, yüzde üç buçuğu. Bununsa dünyanın sonu olduğunu kimse söyleyemez. Ayda 4000 frank kazanan bir kişinin 140 frank kira vermesi gibi bir şey...

Diğer taraftan üretici ülkelerin saptanan petrol fiyatının çok az bir bölümüne sahip oldukları gerçeği de unutulmamalıdır. Kârın önemli bir bölümünü gövdeye indiren batılı büyük petrol tekelleridir. Bu dev tekeller petrolden muazzam kârlar elde etmektedirler. Ayrıca benzin, tüketiciye ulaşana kadar Devlet tarafından muazzam ölçüde vergilendirilmektedir. Örneğin Fransa'da, son fiyat artışlarından önce 2,86 franga satılan süperden Devlet üçte iki oranında-1,88-vergi almaktadır.

Fransa'nın bugünkü yöneticileri benzine ve fuel'e zam yaparken sadece OPEC'in kararlaştırdığı zamları aktarmakla yetindikleri savını ileri sürmektedirler. Bu yalandır. Kapitalist ülkelerdeki enflasyon ve Dolardaki düşüşler göz önüne alındığında ham petrol fiyatının üç yıl öncesinin fiyatlarının altında olduğu görülecektir. Peki o halde bugün benzine ve fuel'e fazladan ödenen paralar nereye gitmektedir? Sorunun yanıtı şudur: Fazladan ödedikleriniz petrol tekelleri mafyasıyla, hükümetin cebine gitmektedir. Son zamlarla tatil için ayırdığınız paralar, bir kez daha, Shell'in, Esso'nun, BP'nin ve Giscard devletinin kasalarını dolduracaktır. İşte gerçek budur.

Giscard yönetimi hayat pahalılığının büyük sorumlusunun petrol olduğu iddiasındadır. Bu yalandır. Bu yıl fiyatlar en az % 10 ile % 12 artacaktır. Bunda ham petrole yapılan yeni zamların payı sadece % 0,7 dolayında olacaktır.

Dış ticaretteki açığın petrole ödenen faturadan doğduğu ileri sürülüyor. Bu yalandır. 1978'de Batı Almanya ile 11 milyar, Birleşik Amerika ile 8 milyar franga ulaşan dış ticaret açığımızdan, köylülerimizin binlerce ton sebze ve meyveyi denize dökerken, dışardan bir o kadar meyve ve sebze ithal ettiğimizden söz etmek hükümetin işine gelmemektedir.

Petrol sorunu yüzünden korkunç bir afetle tehdit ediliyoruz, derken yalan söylemektedirler. Ülkemizin içinde bulunduğu krizin sorumlusu petrol değildir.

Gerçek şu ki, kapitalist soyguncuların dünya halklarını diledikleri̇nce sömürdüğü zamanlar sona ermiştir. Bu halklar ulusal zenginliklerinin sahibi olmak istiyorlar. Haklı bir istektir bu. Üstelik bu istekler aşırı da değildir. Bizim gibi gelişmiş bir ülke için bu istekler büyük sorunlar yaratmadan, rahatlıkla karşılanabilir. Rakamlar bunu kanıtlamaktadır. Ama petrol tekellerinin, karaborsacıların ve tüm spekülatörlerin ceplerini doldurup, kârlarını alabildiğine şişirmelerinin önlenmesi koşuluyla.

Kuşkusuz savurganlığı önlemek, tasarruf yapmak gerekmektedir. Ama bu konuda emekçilerin derse ihtiyacı yoktur. Hiç bir zaman boşa harcıyacakları paraya sahip olmayan işçiler, tasarrufun ne olduğunu herkesten iyi bilirler. Bu yüzden savurganlığın sorumluları emekçiler değildir. Gerçek sorumlular şık mahallelerde oturan tuzu kuru burjuvalardır. Oralarda tüketilen elektrik, işçi mahallelerinde tüketilenin iki katıdır. Isınmak için «mavi kanın», «kırmızı kana» oranla daha fazla kilovata mı ihtiyacı vardır? Hükümet gerçekten savurganlıkla savaşmak niyetinde ise, şık mahallelerin yaldızlı salonlarına verilen elektriğin yarısını kesmekle başlamalıdır işe. Peki, petrolü bahane ederek emekçileri kemerleri sıkmaya çağıranlar kimlerdir. Bunlar, ayda en azından iki üç milyon Türk lirasını cebe indirenler: Siz kara kara ay sonunda kirayı nasıl vereceğinizi düşünürken, can sıkıntısından tek bir mobilya parçasına 5 milyon, ünlü sayfiye yerlerindeki bir villaya 50 milyon lira verenler, enerji bunalımından yakınırken toprağın altında yatan milyarlarca ton kömüre dokunmayanlardır. Gerçek savurganlar bunlardır. Bunalımın nedenleri dışarda değil Fransa'dadır. Bunalımın sorumlusu, suçlusu iktidardır. Giscard'dır, Barre'dir, milyarder patronlardır.»

Kıssa Fiterman'dan. Hisse çıkarmak bize düşüyor.

ABD, Tayvan'a yeniden silah veriyor

ABD Savunma Bakanlığı, iki ülke arasındakı ilişkilerin kesilmesnden bu yana, ilk kez, Tayvan'a yeniden silah satma kararı aldığını Kongre'ye bildirdi. Pentagon'un Tayvan'a satacağı silahların tutarı 240,6 milyon dolardır. Satılacak silahlar arasında «F-5» tipi 48 avcı bombardıman uçağı, havadan-yere 500 «Maverick» füzesi, laser aygıtları ve yedek parçalar bulunuyor.

DÜNYA NÜFUSUNUN YÜZDE 10'u, DÜNYA ÜRETİMİNİN YÜZDE 30'UNU YAPIYOR...

● 1951-1977 yılları arasında EYK'nın endüstri üretimi 11 katına çıkarken, ileri kapitalist ülkelerde bu artış ancak 3,6 oldu.

EYK 30 YAŞINDA

● EYK son oturumundan bir görünüm.

Sosyalist ülkelerin ilk ekonomik örgütü Ekonomik Yardımlaşma Konseyi kurulalı 30 yıl oldu. EYK, dünya ekonomik ilişkilerini yeni bir temele oturttu. Tüm ilişkiler ortak yardımlaşma ve ekonomik plânlama, ulusal çıkarları tüm topluluğun çıkarları ile birleştirme ve sosyalist enternasyonalizmi temeline dayanıyor 10 sosyalist ülkeEYK üyesi. Bu ülkelerin toplam nüfusu 435 milyon, yani dünya nüfusunun %10'u olmasına rağmen, EYK ülkelerinin üretimleri dünya üretiminin % 30'unu oluşturmakta.

1948 - 1978 yılları arasında EYK'nın endüstri üretimi 11 katına çıkarken, ileri kapitalist ülkelerin üretimleri ancak 3,6 katına çıkabildi. EYK ülkelerinin ulusal geliri kapitalist ülkelerin ulusal gelirlerinden 3 kat daha hızlı arttı. Bugün dünya ulusal gelirinin dörtte biri EYK ülkelerine aittir. Dünya elektrik üretiminin %21'i, çelik üretiminin %30'u, gübre üretiminin %35'i, çimento üretiminin %26'sı EYK ülkeleri tarafından yapılmaktadır.

TÜM ÜYELER EŞİT OY HAKKINA SAHİP

EYK kuruluşundan buyana geçen 30 yıl boyunca üyeleri arasındaki sosyo-ekonomik farklılıkları kapatmaya özel önem vermiştir. Ekonomik olarak daha geride olan ülkelerin kalkınmaları ön plâna çıkarılmış ve fark büyük ölçüde kapanmıştır. Bunun son örneği Küba, Vietnam ve Moğolistan'a daha çabuk kalkınmaları ve ekonomik verimliliklerini arttırmaları için yapılması plânlanan yardımdır. EYK'nın tüm kararları eşitlik ve ülkelerin egemenliğine saygı temeline dayanmaktadır. Bu ülkeler büyüklüklerine, nüfuslarına, ekonomik potansiyellerine, EYK bütçesine olan katkılarına bakılmaksızın eşit olarak temsil ve oy hakkına sahiptirler.

1971 yılında toplanan EYK 25. Oturumunda geliştirilmiş bir program hazırlandı. Bu programla, doğal kaynakların, enerji kaynaklarının ortak olarak geliştirilmesi plânlandı. 1976-80 plânlamasında SSCB'nin Vinnitsa elektrik santralından Macaristan'ın Albertirsa kentine 750 kilovat gücünde yüksek gerilim hattı çekilmesi, ve SSCB'nin Kiembai kentinde bulunan amyantın ortak olarak işletilmesi öngörüldü. Bu projeler ve diğerleri uygulamaya konur konmaz EYK ülkelerinin her biri yılda 6 milyar kilovatlık elektrik enerjisi, 16 milyar metreküplük doğal gaz 5 milyon ton demirli hammadde ve 177 bin ton amyant elde edecekler.

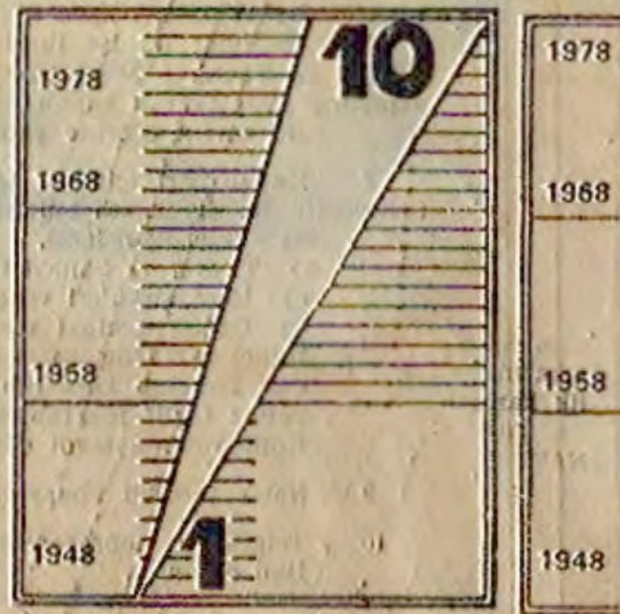
BİLİM ALANINDA DA İŞBİRLİĞİ YAPILIYOR

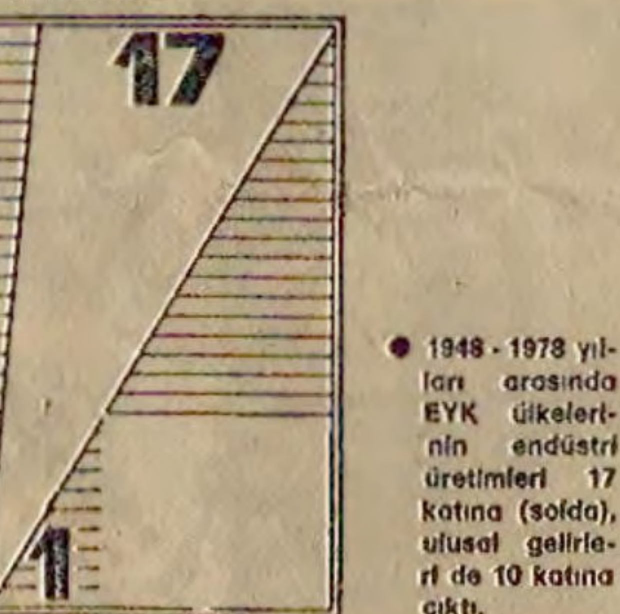
Bunun dışında bilim ve teknoloji alanlarında işbirliği gün geçtikçe ilerlemektedir. 1971-1977 yılları arasında 14000 teorik ve pratik bilimsel konu çözüme ulaştı. 1965 yılından bu yana EYK ülkeleri uzay programları üstünde ortak çalışma yapmaktadır. Sovyet, Çekoslavak, Demokratik Alman ve Polonyalı uzay adamlarının ortak uçuşları bu konudaki işbirliğinin en belirgin örneğidir.

Tarım alanında da üretim işbirliği içinde artırılıyor. 1971-1975 yılları arasında kişi başına 700 kilogram olan tohum üretiminin kişi başına 1 tona çıkarılması plânlanıyor.

TÜM ÜLKELERLE İŞBİRLİĞİ EYK'NIN HEDEFLERİNDEN BİRİ

EYK kapalı bir örgüt değil. Üye olmayan diğer sosyalist ülkelerle, kalkınmakta olan ülkelerle demokratik temelde işbirliği gün geçtikçe artmaktadır. 1964 yılında Yugoslavya ile, 1973 yılında Finlandiya ile bu doğrultuda anlaşmalar imzalanmıştır. 1975 yılında Meksika ve Irak benzeri anlaşmalarla EYK ile işbirliğine girmişlerdir. Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti, Laos, Angola, Etiyopya EYK toplantılarına gözlemci olarak katılmaktadırlar. EYK'nin tüm çalışmaları, Birleşmiş Milletlerin ve Helsinki Konferansı Sonuç Bildirgesinin ilkeleriyle tam bir uyum içindedir.

● 1948 - 1978 yılları arasında EYK ülkelerinin endüstri üretimleri 17 katına (solda), ulusal gelirleri de 10 katına çıktı.

SANAT... EDEBİYAT... KÜLTÜR...

● «İnsan İnsan» Balesinin koreografı Duygu Aykal.

Uluslararası 7. İstanbul Festivali sürerken...

20 haziran'da başlayan Uluslararası 7. İstanbul Festivali 15 temmuz'da sona erecek. Müziğin ağırlık taşıdığı festivalde, tiyatro ve bale gösterileri de yer alıyor. Ankara Devlet Operası'nın Atatürk Kültür Merkezi'nde Gılgamış Operası'nı sergilediği ilk gece, gerek havalandırma sisteminin iyi çalışmaması, gerekse Ayhan Baran'ın Gilgameş rolünü başarıyla oynaması, koronun ve dekorun mükemmelliği dışında Operanın fazla başarılı olmaması, izleyicileri sıktı.

İlk gecenin genellikle olumsuz etkisi, «İnsan İnsan» balesini izlemeye gelenleri yıldırmamıştı. Duygu Aykal'ın koreografisini olağanüstü başarıyla hazırladığı balede emeği olan tüm sanatçıların, ellerinden gelenin en iyisini yaptıkları hemen seziliyordu. Üstelik, yalnızca müzik eşliğinde insan vücudunun en estetik hareketleri biçiminde algılanan bale sanatının, bu özellikleri etkilemeden düşünceye ağırlık verebileceği, toplumsal olayları da yansıtabileceği sergilenmiş oluyordu. Mehmet Balkan, Merih Çimenciler, Uğur Seyrek, Aysun Özbudun ve Altan Tekin'in dansları gerçekten başarılıydı...

Öte yandan, yurtdışında çalışmalarını sürdüren sanatçımız İsmail Aşan'ın keman resitali, Güher-Süher Pekinel kardeşlerin piyano resitalleri çok başarılı olarak nitelendirilirken, Fransız Akvaryum Tiyatrosu'nun sahnelediği «Shakespeare'nin Kızkardeşi» oyunu da, AKM'nin sıcaklığında ağır tempolu bir havada olmasına karşın, kapitalist ilişkilerde kadının yerini alaylı bir dille ele alışıyla ve gerçekleri araştırıp sergileyişiyle dikkati çekti.

Aya İrini'de, ses düzeninin çok iyi yansıması ve gerçekten seçkin sanatçıların (Janos Starker - viyolonsel, Janecek Dörtlüsü, Alban Berg dörtlüsü, hristian Lardeflüt, Maire-laire Jamet-arp) katılmasıyla, klasik müziği sevenlere kaliteli müzik dinlemek olanakları getiriliyordu.

Klasik Türk Müziği, Türk Halk Müziği dallarında da konserler sürerken, Ankara Devlet Balesi, Açık Hava Tiyatrosunun kötü koşullarında klasik «Giselle» balesini sergiliyordu. Flandern Kraliyet Balesi, Batı'nın bu en ünlü bale topluluğu seyircilere bekleneni vermedi. İstanbul Festivali'ne en iyi kadrolarıyla katılmamışlardı kuşkusuz. İzlediklerimiz ve izleyeceklerimizle tiyatrolar, çocuk oyunları, gösteriler ve konserler var topluluğun programında.

Festivaller, şenlikler, yarışmalar... Kuşkusuz kişilere en iyisi, en güzeli izleme olanağı veren, yaratma duygusunu geliştiren, özendiren ve toplum yaşamına renk katan olaylar... Ama, 7. İstanbul Festivalini de izlerken gözlemlenen, İstanbulluların büyük bölümünün festivalden haberli bile olmadıkları.

Birgün bu şenlikleri büyük kitlelere yansıtmanın, ulaştırmanın yolu bulunacaktır kuşkusuz.

IZLEYECEKLERİMİZ...

GÖSTERİ

Uluslararası 7. İstanbul Festivali'nde,

● 6 Temmuz Cuma, (bugün) AKM Büyük Salonda saat 19.00'da «Budapeşte Filarmoni Orkestrası'nın konseri yer alacak. Orkestrayı Şef Andras Korodi yönetecek. Solist Miklos Perenyi - Viyolonsel.

Fiyatlar: 200, 150, 100, 50 TL.

AKM — Konser Salonunda ise saat 11.00'de Akbank Karagöz ve Kukla Tiyatrosu çocuklara gösterisini yineleyecek.

Fiyatlar: 50-25 TL.

Festivale katılan ve festivalin en önemli gösterisi olarak değerlendirilen «Moiseyev Dans Topluluğu»nun ilk gösterisi, bu akşam saat 21.30'da Açık Hava Tiyatrosu'nda.

Fiyatlar: 200, 150, 100, 75, 50 TL.

● 7 Temmuz Cumartesi programlarında; AKM — Büyük Salonunda saat 19.00'da Şef Korodi yönetiminde «Budapeşte Filarmoni Orkestrası»nın Konseri var. Bu kez Solist, piyanoda Ayşegül Sarıca.

Fiyatlar: 200, 150, 100, 50 TL.

AKM — Konser Salonunda saat 11.00'de çocuklar için başka bir gösteri var. Akbank Çocuk Tiyatrosu, «Bizim Masallarımız» adlı oyunu sahneleyecek.

Fiyatlar: 50, 25 TL.

Yedikule'de saat 17.00'de «İstanbul Çocuk Orkestra ve Korosunun Konseri» yer alıyor. Gösteri ücretsizdir.

Ve «Moisyev Dans Topluluğu»nun ikinci gösterisi saat 21.30'da Açıkhava Tiyatrosu'nda.

Fiyatlar: 200, 150, 100, 75, 50 TL.

● 8 Temmuz Pazar günü AKM — Konser Salonunda saat 11.00'de Akbank Çocuk Tiyatrosu «Bizim Masallarımız»ı yineleyecek.

Fiyatlar: 50, 25 TL.

Aya İrini'de saat 19.00'da «Amherst College Glee Club»ün konseri izlenebilecek.

Fiyatlar: 100, 75, 50 TL.

Açıkhava Tiyatrosunda saat 21.30'da «Moiseyev Dans Topluluğu» var.

Fiyatlar: 200, 150, 100, 75, 50 TL.

● 9 Temmuz Pazartesi günü AKM — Büyük Salonunda saat 19.00'da Hikmet Şimşek yönetiminde İzmir Devlet Senfoni Orkestrası'nın konseri yer alıyor. Solist, piyanoda İrina Platnikova.

Pazartesi gününün ikinci gösterisi, Açıkhava Tiyatrosu'nda saat 21.30'da «Moiseyev Dans Topluluğu.»

Fiyatlar: 200, 150, 100, 75, 50 TL.

SİNEMA

● Sinematek Temmuz ayında da gösterilerini sürdürüyor. «Sinematek'in Seçtikleri» programın da çok önemli filmler yer alıyor. Önümüzdeki günlerin programı şöyle:

● 6 Temmuz Cuma saat 17.00'de «Mavi Kuş», 19.00'da «Anahtar.»

● 7 Temmuz Cumartesi saat 13.00'de «Ve Çeliğe Su Verildi»nin 1. bölümü, 15.00'de «Ve Çeliğe Su Verildi»nin 2. bölümü.

● 8 Temmuz Pazar saat 17.00'de «Devleti Koruma Yasasına Ek» 19.00'da «Devleti Koruma Yasasına Ek».

● 9 Temmuz Pazartesi saat 18.00'de «Sahne Işıkları».

SERGİ

● İstanbul'da Moda Cumalı Sanat Galerisi'nde «Yaz Karma Sergisi» 15 Temmuz'a dek gezilebilir.

● Birol Naraççı'nın Odakule'de açtığı resim sergisi 16 Temmuz'da sona eriyor.

● Devlet Tatbiki Güzel Sanatlar Yüksek Okulu öğrencilerinin yapıtlarından oluşan sergi, bugün okul salonlarında açılıyor.

● Ankara'da Vakko Sanat Galerisi'nde «Karma Resim Sergisi» 21 Temmuz'a dek gezilebilecek.

● Cüneyt Ayral, Bodrum Kale Müzesinde fotoğraf sergisi açtı.

● Gölcük Halk Eğitim Merkezi Daktilografi Kursu öğrencileri, Belediye Düğün Salonunda daktilo harfleriyle yapılmış bir sergi açtılar.

ULUSLARARASI 6. AKŞEHİR NASREDDİN HOCA ŞENLİĞİ KARİKATÜR YARIŞMASI SONUÇLANDI

Büyük ödül Türkiyeli karikatürcü Mehmet Altuğ'a verildi

Akşehir'de 5 Temmuz 1979 günü yapılan Nasreddin Hoca Uluslararası Karikatür Sergisi'nin açılışında, karikatürcüler arasındaki yarışmanın sonuçları açıklandı ve ödüller dağıtıldı.

Kazanan sanatçılar ve ödülleri şöyle:

BÜYÜK ÖDÜL: Mehmet Altuğ (Türkiye), BAŞARI ÖDÜLÜ: Yukiyoshi Tokoro (Japonya), BAŞARI ÖDÜLÜ: Lubomir Mihailov ,Bulgaristan), BAŞARI ÖDÜLÜ: Laville (Fransa), BAŞARI ÖDÜLÜ: Mojmir Mihatov (Yugoslavya), BAŞARI ÖDÜLÜ: Tonguç Yaşar (Türkiye).

ÖZEL ÖDÜLLER:

Kültür Bakanlığı: Ünal Mahmut Karatoprak (Türkiye), Turizm ve Tanıtma Bakanlığı: T. Sutanto (Endonezya), Basın Yayın Genel Müdürlüğü: Vangelis Pavlidis (Yunanistan), Uluslararası Çocuk Yılı D. D. Ç. G.: Lubo Marinov (Bulgaristan), Marmara ve Boğazları Belediyeler Birliği: Tonguç Yaşar (Türkiye), İ. D. G. S. Akademisi: Krzysztof İzydor (Polonya), Türk Tabipleri Birliği: Victor Bogorad (S.S. C.B.), İstanbul Barosu: Sadık (Türkiye), T. Gazeteciler Sendikası: Radoj Gerdov (Bulgaristan), İst. Gazeteciler Cemiyeti: Antonis Kalamaras (Yunanistan), DİSK: Ümit Öğmel (Türkiye), Görsel Sanatçılar Derneği: Oğuz Gökçegöz (Türkiye), Milliyet Sanat Dergisi: A. Barbe (Fransa), Çevre Dergisi: Keichi Makino (Japonya), Akşehir Belediyesi: Victor Timoc (Romanya), Akşehir Ziraat Odası: Mahmut Akgün (Türkiye), Jüri Özel Ödülü: Cristobal Reinoso (Arjantin), Karikatürcüler Derneği Armağanları: Hector Mancini (Uruguay), Emanuel Sampaio Scartezini (Brezilya), Jose Bernardo Pacheco (El Salvador), Michael Riley (Kanada).

TAN ORAL'IN DEMECİ

Karikatürcüler Derneği Başkanı Tan Oral, düzenlediği basın toplantısında, bu yıl Uluslararası Nasreddin Hoca Şenliği Karikatür Yarışmasının altıncısını düzenlediklerini ve ilk kez 33 ülkeden 500'den fazla karikatürcünün yarışmaya katıldıklarını açıkladı.

Karikatürcüler Derneği Başkanı Tan Oral:

«Bugünkü sonuca varmakta, Nasreddin Hoca'nın bilinen kişiliği kadar, yarışmaların başından beri büyük bir titizlikle, özveriyle ve dürüstlükle sürdürülmüş olmasının da önemli bir etken olduğuna inanıyoruz.

Yarışmaya gönderilen karikatürler, ayrıca her yıl bir kitapta toplanmakta ve katılanlara postalanmaktadır. Böylece Uruguaylı bir çizer İran'dan, Japonyalı bir çizer Lüksemburg'dan, Arjantinli bir çizer Türkiye'den çizgi-haber alabilmektedir.

Kısaca her geçen yıl, dünya çizerleri birbirlerini ve birbirlerinin sorunlarını daha iyi tanımaktadırlar.

Karikatür, daha iyiye varma adına oluşan bir eleştiri sanatıdır. Gerçekten de yarışmaya katılan bütün çizerler, daha güzel daha iyi ve barışçı bir dünyanın oluşturulması amacıyla kendi ülkelerinin ve dünyamızın sorunlarını çizgiyle dile getirmekte ve eleştirmektedirler.» diyordu.

MEHMET ALTUĞ'UN «BÜYÜK ÖDÜL»Ü KAZANAN KARİKATÜRÜ

SELAM MERSİN SODA GREVCİLERİ

● Adbülkadir BULUT

Selam size soda grevcileri
Ve güneşi bu mevsimde
Tahtalı kayalıklarından
Bir portakal gibi doğan
Mersin şehri

Ayva Gediği'nde kuşlar
Püskülü dallara konar
Selam size soda grevcileri
Ve damlarında dut kurutulan
Silifke evleri

Ne güzel şey insanın
Grev yolunda bütün gün
Göğsünün terini sildiği
İşlemeli mendilini
Ciğinine atarak
Yıkılmadan yürümesi

Selam size soda grevcileri
Ve güneşi bu mevsimde
Tahtalı kayalıklarından
Bir portakal gibi doğan
Mersin şehri

TYS, Hasan Ali Ediz'i andı

Yedi yıl önce 3 Temmuz 1972'de yitirdiğimiz değerli yazar ve çevirmen Hasan Ali Ediz Türkiye Yazarlar Sendikası'nca anıldı.

İlerici dünya edebiyatının ülkemizde tanıtılmasına büyük katkısı olan arı, yalın, özenli çeviri diliyle, bu alanda erişilmesi güç bir ustalık düzeyine ulaşan Hasan Ali Ediz, çeviri yoluyla, edebiyat ve düşün yaşamımıza yaptığı katkılarıyla her zaman anılacaktır.

Öte yandan Türkiye Yazarlar Sendikası ve Ediz ailesinin ortak girişimiyle oluşturulan Hasan Ali Ediz Edebiyat Çeviri Ödülü bu yıl Kasım ayında değerli yazar ve çevirmenin anısına düzenlenen bir törenle verilecek.

Bu konuda Türkiye Yazarlar Sendikasının duyurusu şöyle:

«— Bu yıl 3 Temmuz tarihinde verilmesi gereken Hasan Ali Ediz Edebiyat Çeviri Ödülünün veriliş tarihi Kasım ayına kadar ertelenmiştir.

2 — Ödüle, 1978 yılı içinde yayınlanmış olan çeviri yapıtları aday olabilir.

3— Ödüle, aday çeviri yapıtların bu yıla özgü olmak üzere, en geç 1 Ekim 1979 tarihine kadar Türkiye Yazarlar Sendikası P.K. 139 Sirkeci/İstanbul adresine 7 nüsha olarak gönderilmesi gerekmektedir.

4 — Dileyenler, Türkiye Yazarlar Sendikası'ndan, ilgili yönetmeliği edinebilirler.»

Nazım Hikmet'in yapıtlarını çeviren Sovyet ozan Türkiye'de

Nazım Hikmet'in şiirlerini ve oyunlarını Rusça'ya çevirenlerden ozan ve yazar Muza Pavlova, Türkiye Yazarlar Sendikası'nın konuğu olarak yurdumuza geldi.

Kendisine yönelttiğimiz bir soruya verdiği yanıtta, «şiir çevirisinin çok güç, hatta olanaksız bir iş olduğunu, Nazım'ın şiirlerini çevirmedeki başarısının nedeninin, çeviri çalışması sırasında büyük ozanın yanında olmasından ve çevirileri düzeltme olanağı bulmasından ileri geldiğini» söyledi.

Federal Almanya 1. Gençlik Festivali bugün başlıyor

Frankfurt Ostpark'ta Federal Almanya 1. Gençlik Festivali; Uluslararası folklor gösterileriyle, tiyatrolarla, orkestralarla, filmlerle ve Timur Selçuk — Ruhi Su ve diğer sanatçıların da katılımıyla bugün başladı. 3 gün sürecek festivalde yapılacak olan Gençlik Forumuna bir çok ünlü kişi ve kuruluş da katılıyor.

Spor turnuvalarının çeşitli spor dallarında yarışmaların da yer alacağı Festivale, Federal Almanya'nın tüm kentlerindeki gençler ilgi göstermişlerdir.

Ünlü bestecimiz Adnan Saygun'un evini bir çoban, koyun barınağı yaptı

Çağdaş Türk Müziği Kompozitörü Adnan Saygun'un doğduğu ev, bir çoban tarafından koyunların barınağı olarak işgal edilmiştir.

İzmir Belediye Başkanı İhsan Alyanak'ın, kapısına «İzmir'in Yetiştirdiği Büyük Bestecimiz A. Adnan Saygun - 7 Eylül 1907 tarihinde Bu Evde Doğdu» yazılı bir pläket koyarak korumak istediği ev, daha sonra ilgisizlik nedeniyle bir mezbele haline geldi.

Gündüzleri uyuşturucu madde kullananların, geceleri de koyunların barınağı haline gelen ev, çevreye dayanılmaz pis kokular yaymaktadır. Ev, bir türlü müze haline getirilememiştir. Bestecimize ait eşyalar da tahrip edilmiştir.

Çevrede oturanların evin korunmasına ilişkin başvuruları sonuçsuz kalmıştır.

Festivalin odak noktası "Sovyet Moiseyev Dans Topluluğu"

Genellikle festivallerde geniş kitlelerin ilgisini halk dansları Uluslararası 7. İstanbul Festivali'nde de, liselerarası yarışma birincilerinin sunduğu halk danslarımızın yanında «Shota» Yugoslav Halk Dansları Topluluğu'nu da izleyebildik.

Ama, hiç kuşkusuz dünyanın en büyük topluluğu olan Sovyet Ulusal Dans Topluluğu «Moiseyev»in bu yılki festivale katılması ve onu izleme olanağı bulmamız, büyük bir fırsat. 9 yıl önce bir kez daha gelen ve Şan Sineması'ndaki gösterilerinde büyük güçlüklerle karşılaşan topluluk, bu yıl Açık Hava Tiyatrosu'nda yedi gösteri sunacak. İlk gösteri bu gece 21.30'da.

1937'de kurulan Moiseyev Topluluğu, folklorik dans tipinin Sovyetler Birliği'nde tek temsilcisi Şarkılarıyla danslarıyla, yerel giysileriyle ve gelenekleriyle, temsil ettikleri toplumu bizlere tanıtacaklar. Topluluğun, günümüz dünyasından etkilenerek oluşturdukları dnas türleri de var: «Vapurda Bir Gün», «Kolkchozienne Yolu», «Paten Sahasında» ve «Foot-ball» gibi. Ayrıca topluluk, Çek, Slovak, Macar, Meksika ve Küba halk danslarından da örnekler verecek.

Topluluğun kurucusu ve yöneticisi olan Moiseyev, Moskova Bolşey Dans Akademisini bitirmiş.

Moiseyev Topluluğu'nu 6,7,8,9,10.11 ve 12 Temmuz akşamları saat 21.30'da Açıkhava Tiyatrosunda izleyebileceğiz.

Ortadoğu'da dönüm noktası

FİLİSTİN DEVRİMİ

CANDAN SELEK ATAÖV

Yaser Arafat, "Filistin Devrimi, aynı zamanda, Arap halkının birliğini ve sosyal gelişimini sağlayacak Arap Devrimi'nin bir parçasıdır. Aynı zamanda, emperyalizme karşı uluslararası kurtuluş mücadelesinin bir parçasıdır" diyor...

Tal Al Zaatar'dan kurtulabilmiş bebeler yanan evlerin ölü, ana babaların resmini yapıyor

Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra, dünyadaki etki bölgeleri emperyalist güçler tarafından paylaşılırken coğrafî ve siyasal parçalanmaya uğrayan Ortadoğu'da yapay sınır çizgileri ile yaratılan ülkelerden biri, Lübnan... Aynı yağmada, Osmanlı döneminde bile özel yönetime sahip Filistin'in İngiliz payına düşmesi ve giderek bu topraklarda, Birleşmiş Milletler'in Kasım 1947 kararıyla İsrail devletinin kurulması sonucu yurtsuz kalan Filistinliler... Ve, Lübnan'da Fransız döneminden kalma 1926 tarihli, mezhep esasına dayalı bir anayasa ile sürdürdükleri ayrıcalıkları kaybetmek istemiyen tüccar - kapitalist hiyerarşisi ve bu düzene karşı gelen ilerici güçler arasında iki yıl önce alevlenen iç savaş... 1970'de Ürdün'de Filistinlilere karşı girişilen «Kara Eylül» katliamından sonra Lübnan'a «konuk» olan ve iç savaşta ilerici güçler yanında kavgaya katılan Filistin Kurtuluş Örgütü... Lübnanlıların ve Filistinlilerin son on yılı birbiriyle kaynaşmıştır; birinden söz ederken çoğu zaman diğerine de değinmek gerekmektedir.

Yaser Arafat'ın Candan Selek Ataöv'e imzaladığı fotoğraf

Bu silahı taşıyorsa, nedenini biliyor. Filistinli çocuklar küçük yaştan başlıyarak bilinçleniyor

Büyük bir bölümü yıkıntı haline gelmiş Beyrut'ta kaldığım on gün içinde, kentin her an parlamaya hazır Doğu kesiminde, sağcı Falanjist nöbetçilere rastlamamaya gayret ederek dolaştım. Güney Lübnan'daki Filistin üslerindeki gencecik fedailerle konuştum ve Lübnanlı, Filistinli, Suriyeli pek çok kişiyi dinledim: Güney Lübnan'da İsrail sınırından 4-5 km. beride Binbaşı Ebu Kifâht'yi, Beyrut'taki Şatilla göçmen kampında Filistinli kocası ve 13 çocuğu ile yaşayan Urfa asıllı Hanım'ı, Katolik peder İbrahim Ayyadi'yi, «Tal Al Zaatar» katliamından kurtulan Muhammed Şadi'yi, Filistin Araştırma Merkezi Başkanı Sabri Girgis'i, Suriye Ulusal Sosyal Partisi'nden (bu parti Suriye - Lübnan ve Hıristiyan - Müslüman birliğini savunuyor) İram Raad'ı, Filistin Kadınlar Birliği, Samed, Folklor Enstitüsü gibi kuruluşların yetkililerini, Lübnan Ulusal İşçi Sendikası liderlerini, FKÖ Plânlama merkezinden Dr. Mahcub'u, 10 yıl İsrail hapishanelerinde kalan Fatima Birhavi'yi, Lübnan Hıristiyan Derneği'nden Dr. Michel Ghorayeb'i, El Fateh kurucularından Ebu Cihat'ı ve de FKÖ liderini, takma adı ile Yaser Arafat'ı...

ARAFAT: «FİLİSTİN DEVRİMİ, ARAP DEVRİMİNİN BİR PARÇASIDIR»

Arafat'ı gördüğümde, İran'da Şah hanedanının çökmesinden sevinçli, 14'üncü yılını dolduran Filistin Devriminin kurtuluşa kadar süreceğine inançlıydı.

«Thavra hattı en nâsır» (zafere kadar devrim). Coşkulu konuşmasını sık sık sloganlarla süslüyor Arafat. Kreşteki bebeden, cephedeki erine, çadırdaki dedeye kadar her Filistinli, işaret ve orta parmaklarını «V» harfi şeklinde açarak, aynı sözlerle selâmlıyor geleceği. Ve sadece kendi geleceklerini değil, Arap halkının geleceğini ve bütün dünyada ulusal kurtuluş mücadelesi veren ülkelerin geleceğini.

Yaser Arafat şöyle konuşuyor: «Filistin Devrimi Ortadoğu'da bir dönüm noktasıdır. Filistin savaşı Arap dünyasının bilincidir. Filistin topraklarını kurtarmak ve bu topraklarda bağımsız, demokratik, lâik bir devlet kurmak için savaş veren Filistin Devrimi, aynı zamanda, Arap halkını eski-yeni sömürü baskısından kurtaracak, birliğini ve sosyal gelişimini sağlayacak Arap devriminin bir parçasıdır. Aynı zamanda, emperyalizme karşı uluslararası kurtuluş mücadelesinin bir parçasıdır. İran'da Şah'a karşı kullanılan sloganlar Filistin sloganlarıydı.

İsrail, Amerika'nın Ortadoğu'da yılda 5 milyar dolarla beslediği bir uzantısıdır. Nükleer silâhlara sahip, askeri bakımdan güçlü (Ortadoğu'da birinci, dünyada beşinci) bir İsrail'in bu petrolce en zengin bölgede stratejik önemi vardır. Filistin toprakları Asya ve Afrika Arapları arasında bir geçit konumundadır. İsrail'in yayılması klâsik bir yayılma değildir, Ortadoğu'ya bir kültür ve uygarlık hücumudur. Bu hücuma biz de uygarlıkla cevap veriyoruz. Ortadoğuda en yüksek akademik öğrenim oranına Filistinliler sahiptir. Ve biz onları sıfırdan yetiştirdik, yetim kalmış yavrulardan, çadırlardan.»

HER 2 DAKİKADA, BİR FİLİSTİNLİ DOĞUYOR

Arafat'ı dinlerken, daha önce gezdiğim Sumud çocuk yuvası gözlerimin önüne geliyor. İç savaşta Falanjistlerin sardığı ve halkı açlığa ve daha önemlisi susuzluğa mahkûm edip yakıp yıktığı Tal Al Zaatar Filistin kampında kurtulabilmiş, anasız babasız çocuklar henüz dört, beş yaşında ama yanan evlerin, yerde serili anaların, babaların, gökten bomba yağdıran uçakların resimlerini yapıyorlar. Kucağınıza alınca, başlarını göğsünüze dayayıp sıkıca sarılıyorlar.

Bir diğer eğitim merkezini düşünüyorum: Yavru Aslan Kampı. 7-18 yaş arası kız ve erkek çocuklar okul dışındaki zamanlarında kültürel, sosyal, politik ve askeri eğitim görüyorlar. Hepsinin elinde bir tüfek, dolusu, boşu. Hiç olmazsa tutmasını, taşımasını öğreniyorlar. Bir genç, elinde tüfekle, havada çift parende atıp gökyüzünü tarıyor. Zaten Beyrut'ta silâh sesleri ve kentin üzerinden çok alçak geçen uçakların gürültüsü heran insanın yüreğini hoplatıyor. Kamptaki tarih, coğrafya derslerinde genç beyinler bilinçlendiriliyor. Kitaplar, filmler yardımı ile Cezayir, Vietnam, Çin, Küba deneyleri anlatılıyor. Bir yurt sahibi olmanın önemi ve bunun için fedakârlığın gereği onlara öğretiliyor. Amaç, çocukları «iyi bir Filistinli» olarak yetiştirmek. Filistin bayrağı altında ant içiyorlar: Canımız Filistin için, kanımız Filistin için.

«Filistin neresi?»

Ailesi Yafa'dan göçmüş İmen duvardaki postere minicik avucunu yapıştırarak, «İşgal altındaki topraklarımızdır.» diyor.

«Filistinli kimdir?»

«İşgâl altındaki topraklarda yaşayanlar, göçmenler ve Yahudi vatandaşlar.»

«Sen nerelisin?»

«Ben Filistinliyim.»

YARIN:
SAVAŞ FİLİSTİN'DE BAŞLADI, BARIŞ FİLİSTİN'DE GELECEK

---

tarmık — AYDIN ENGİN

Vazgeçilmeyen nedir, vazgeçen kimdir?

Tercüman, faşistlerin hislerine «tercüman» olmuş, Ankara'da MHP Genel Merkezi'nin bombalandığı provokasyonun haberini verirken, sayfasının üst köşesine bir Anayasa maddesi oturtmuş. Madde, siyasal partiler için şöyle diyor:

«Siyasi partiler, ister iktidarda, ister muhalefette olsunlar, demokratik siyasi hayatın vazgeçilmez unsurlarıdır...»

Hımmmm! «demokratik hayatın» deniyor ve «siyasi partiler» deniyor. Duralım bunun üstünde.

Eveleme, geveleme yok. Kestirmeden soralım.

MHP bir siyasal parti midir?

Elcevap:

— Evet.

Soruya devam edelim:

— MHP demokratik rejim içinde yeri olan bir parti midir?

Elcevap:

— Hayır.

Yeterince açık değil mi bu yargı? Açalım öyleyse.

Demokrasi ile faşizm bir arada bulunamayan iki kavram. Nerede demokrasiden söz ediyorsak, orada faşizme hayat olmamak gerekir. Bunun tersi de doğru: Nerede faşizm varsa, orada demokrasiden söz edilemez.

İlkokul yurttaşlık bilgisi, kitabında bir demokrasi tanımı var:

— Demokrasi, herkesin fikirlerini serbestçe açıklayıp, savunabildiği; bu fikirler çerçevesinde devleti yönetmeye talip olduğu, çoğunluğu sağlarsa yönettiği bir düzendir.

Bize bu kadarı da yeter. Faşizmle demokrasi aynı anda varolamazlar, dedik. Dedik, çünkü, faşizm «herkesin fikirlerini serbestçe açıklayıp savunmasını» önlemek üzere gelir. Görevi, işlevi budur.

Bu bililir!

* * *

Haydi Anayasa maddesini bir daha tekrarlayalım:

«Siyasi partiler, ister iktidarda, ister muhalefette olsunlar, demokratik siyasi hayatın vazgeçilmez unsurlarıdır...»

Hımmmm! Gene burada biraz duralım.

Anayasa'da «siyasi partiler» deniyor. Soralım:

— Hangi siyasi partiler?

Burjuvazinin cevabı geliyor:

— Şeyy... Yani... Estek, köstek, hık mık...

Anlaşılıyor değil mi? Siyasi partiler, demokratik siyasi hayatın vazgeçilmez unsurları imiş ama...

Ama, burjuvazinin kurulmasına izin verdiği siyasi partiler imiş bunlar. Ancak burjuvazinin «yasal» saydığı siyasi partiler imiş. Örneğin CHP imiş, AP imiş, MSP imiş, DP imiş, CGP imiş, maacu parti imiş... Ama asla ve asla Türkiye Komünist Partisi değilmiş.

Türkiye'nin en eski siyasal partisi üzerindeki bu yasak üstüne çok yazıldı çizildi. Gelişen siyasal bilinçlenme, kitlelerdeki dev boyutlu uyanış, dünün tabularını birer birer kırarken, burjuvazinin Türkiye Komünist Partisi üstünde kurduğu yasak duvarı da çatlıyor. Halkımız «demokratik hakları kullanma özgürlüğünü» kullanıyor ve istemini belgilerle duyuruyor:

«İşçi sınıfı partisine özgürlük!» diyor.

İşte bu noktada burjuvazinin ikiyüzlülüğü sırıtıveriyor. Günde beş vakit, bilmem kaç rekât «demokratik rejim» sözünü ağzından düşürmeyenler, faşist partiyi meşrulaştırdıklarının farkında olarak yada olmadan, MHP'ye demokratik düzen içinde hayat hakkı tanımaya yol açacak eğilimlere ebelik ediyorlar. Ama aynı kişiler, güçler, örgütler Komünist Partisi'nin yasak olduğu bir burjuva demokrasisinin topallığını çağdışılığını fütursuzca sineye çekmekten de geri kalmıyorlar.

Hem Anayasa'da «demokratik hayatın» diyeceksiniz hem demokrasinin (dolaysız olarak) katledilmesine yönelen faşist çetelere, «siyasi parti» kılıfına girdiği için hayat hakkı tanıyacaksınız.

Hem siyasi partileri, demokratik hayatın «vazgeçilmez» unsuru olarak niteleyeceksiniz, hem de Türkiye Komünist Partisi'ne yasak koyacak, ondan «vazgeçeceksiniz.»

Bu siyasal körlüğün akla uygun bir 'açıklamasını' yapabilecek babayiğitin alnını karışlarız biz.

Demokrasi deyip de faşizmin örgütlü siyasal gücünden «vazgeçemeyen» buna karşılık demokrasi deyip Türkiye Komünist Partisi'nden «vazgeçen» babayiğitlerin (!) alnı karışlanır çünkü...

ACILI YILLAR

Eduard Claudius

Alevler içindeki Avrupa'da bir Alman Komünistinin anıları

— 33 —

Bu arada faşistlere tutsak düşmüş. Ancak, adamları düşman hatlarını Alman üniformasıyla geçmişler ve onu tutuklu olduğu yerden kaçırıp kurtarmışlar.

Amerikan ordusundan ayrılıp yeniden sivil yaşama dönmek istiyordu. Savaş tazminatı olarak elkonmuş küçük bir ev vermişlerdi kendisine. Şimdi Münih'ten ayrılacaktı. Gerekli imzalardan geçmiş, mühürlü evrakıyla birlikte evi bana bırakmak istedi.

Eve gidince genç bir kadınla karşılaştık. Her yanı saran yoksulluk onu etkilememiş olacak ki, uzun boylu ve etine dolgun bir yapıdaydı. Biz şaşkınlıkla ona bakıp dururken, Eugen'in bir mektubunu sallayarak bize doğru ilerledi. Mektupta, yeni evine götürmek üzere almaya gelene dek kadının burada kalabileceği yazılıydı.

Wehrmacht (*)'ta görevde bulunmuş, askerlere şunu bunu satan kadınlardan biriydi. Satıcı kadın tavrından hiçbir şey yitirmemişti. Sık sık yarı çıplak halde, dudaklarının ucunda bir gülümsemeyle evde dolaşıyordu.

Sonunda Adolf, bunalmış bir halde: «Ad çekmek zorunda kalacağız korkarım, içimizden birinin içeriye geçmesi gerekecek» dedi.

Bununla birlikte, yakınımızda oturan genç bir savaş duluyla dostluk kurarak kendini bu kaçınılmaz rezaletten kurtardı. Bana gelince, epey kaygılıydım. Karımın ve kızımın gelmesini beklemekteydim. Amerikan konserve mutfakta tepe gibi yığılıydı. Sigara ararsan evin dört-bir yanında, hem de kutu kutu bulunuyordu. Çoğu kez, gecenin geç saatinde evin önünde bir Amerikan cipi duruyor, bu eskiden askerlerin alışverişte bulunduğu satıcı kadını eve bırakıyordu. Bu iş heryerde böyle mi yapılıyordu? Öyle olsa gerekti: Yoksulluk ve açlık, yığınla genç kadını kışlaların kapısına doğru itiyordu.

Her neyse, ortada bir gerçek vardı. O da bu evin bir genelev haline gelmek üzere olduğuydu.

Kadına bundan üstü kapalı söz etmeyi düşündüm. Evdeki durum kimse için hoş değildi. Buna bir çare bulmak gerekiyordu.

Ama o, daha da kışkırtıcı bir tavır takındı ve geniş görkemli bir gülümseme yayıldı: «Ben kiramı ödüyorum, daha ne istiyorsunuz...»

Ne diyebilirdim. O, devam etti: «Bana kalırsa değiştirilmesi gereken birşey yok. Herşey bu haliyle gayet iyi.»

Selam verdiğimde komşuların neden açıkça başlarını çevirdiklerini ya da ısrarla yüzüme bakıp durduklarını şimdi anlıyordum.

Çekine çekine bir şey daha söyledim:

— Karım ve çocuğum yakında geliyorlar.

Şaşırmış gibiydi:

— «Bak sen, iyi ama niçin, ne işleri var burada? Ne gerek var buna? İstediğiniz herşeyi burada bulabilirdiniz.»

Yenildiğimi anladım. Odama döndüm. Birkaç gün sonra, işten eve döndüğümde iki Amerikalıyla karşılaştım. Bunlar askeri polistiler. Benimle konuşmaya başladılar, tabii İngilizce olarak. Bazı evrakı görmek istediler. Elimdekilerin tümünü gösterdim: Bu lojmanda oturmama ilişkin izin belgesini, İspanya'da bana verilen askeri evrakı, İsviçre kampından ve İtalyan partizanlarından aldıklarımı.

Sık siyah saçlı, hakim tavırlı, iri yarı olanı, bunların tümünü inceledi. Gerçek olup olmadıklarını anlamak istercesine kâğıtları evirdi çevirdi, altını üstüne getirdi. Sonra, birdenbire İspanyolca olarak, Madrid savaşına ya da diğerlerine katılmış olup olmadığımı sordu. Çıkan tartışma kısa sürdü, fakat hiç te hoş geçmedi.

Kara saçlısı: «Bize yanlış bilgi verildi» dedi. «Burada bir SS gizleniyormuş. Koltuklarınızın altına son bir kez bakabilir miyim?»

Sonra da özür dilemeden çekip gittiler.

Kabuğuna çekilen sümüklüböcek gibi sessizce odama kapandım. Çok önceleri de tıpkı böylesine mutfağa kapatıldığımı anımsıyor ve arada bir fark görmüyordum. Herhangi bir şey yapabilecek durumda değildim. Bu evden kaçmaktan başka çarem yoktu anlaşılan. İşte tam o sırada, biri imdadıma yetişti. Hem de hiç ummadığım biri: Annem.

Zürih'ten sık haber alamıyordum. Karım hemen hiç yazmıyordu. Grüne Oliven orada çok iyi karşılanmıştı. Bir parçacık da olsa moralimi düzelten tek şey bu oldu. Erich Kastner'in edebiyat sayfasını yönettiği Amerikan işgal gazetesinde romandan bölümler yayınlanıyor, Alman okurlarının Grüne Oliven'e yakınlık duyduğu görülüyordu.

Çok az da olsa, Amerikalıların kitabıma ve bana gösterdikleri bu yakınlığı doğrusu pek anlayamıyordum. Ama şaşkınlığım bununla da kalmadı: Bir akşam çok özenli, iyi giyinmiş, tam bir aydın olduğu hemen göze çarpan bir adam geldi. Kendini tanıttı. Adı K. D., Yeni kurulan ve birkaç gün içinde kuruluş belgesi çıkacak olan bir yayınevinin yönetmeni. Bugüne dek Ernt Wiechert'le, Kasimir Edschmidt'le ve öteki genç yazarlarla anlaşmıştı. Bana da «Bütün Eserlerimi» yayınlamayı öneriyordu. Böyle bir öneri bana hayli eğlenceli göründüğü gibi, bunca iyi ad yapmış kimseyle birlikte anılmam da ayrıca beni etkiledi. Grüne Oliven'in bir işe yaraması için Zürih'te çekmiş olduğum güçlükler hâlâ belleğimdeydi. Bu Bu arada, K. D.'deki aradığını bulamamış insan hali gözüme çarptı. Daha yaşlı, kafasındaki ölçütlere daha uygun bir yazar görmeyi mi ummuştu? Benim gibi beceriksiz genç bir adam hiçbir şekilde «yazar» benzemiyor olmalıydı.

(Devamı Var)

(*) — Wehrmacht: Alman Silahlı Kuvvetleri.

Yoksulluk ve açlık yığınla genç kadını kışlaların kapısına doğru itiyordu

• Çoğu kez, gecenin geç saatinde evin önünde bir Amerikan cipi duruyor, kadını eve bırakıyordu Bu iş heryerde böyle mi yapılıyordu.

— Eve gidince genç bir kadınla karşılaştık. Her yanı saran yoksulluk onu etkilememiş olacak ki, uzun boylu ve etine dolgun bir yapıdaydı...

"Görevde kaldığımız sürece BTGM'yi para babalarının örgütü olmaktan kurtardık,,

• Eski Beden Terbiyesi Genel Müdürü Fikret Ünlü: «Şikeyi bölgeciliği önleyemeyen örgütte çalışan dürüst, namuslu ve ilerici kişilerin haklarının gasp edildiği bir teşkilat devraldık. Zaman yitirmeden devlet tesislerinin kişilere ve kurumlara peşkeş çekilmesini önledik.»

Çakmur, Fikret Ünlü'yü (ortada), Kurthan Fişek'i (sağda) ve Güngör Sayan'ı (solda) görevden aldığın için tarih seni bağışlamayacaktır.

Ünlü: Devlet tesisleri kişilere peşkeş çekilemez

Hasan UYSAL

Beden Terbiyesi eski Genel Müdürü Fikret Ünlü, MC döneminin hemen ertesinde Genel Müdür Yardımcısı oldu. Daha sonra Genel Müdür görevini üstlendi. Görevde kaldığı sürece başarılı olmasına karşın görevden alınmasının tepkileri bugünde sürüyor. Ünlü halen Spor Bakanlığı Müşaviri olarak görev yapıyor. Aşağıda Fikret Ünlü ile yapılan bir söyleşiyi sunuyoruz...

SORU: Sayın Ünlü göreve geldiğiniz zaman nasıl bir örgütle karşılaştınız? Daha açık bir deyimle Beden Terbiyesi'ni nasıl devir aldınız?

YANIT: Önce şunu söyleyeyim. Örgüt bir kaç ayrıcalık dışında tümü ile gerici bir politikanın içine itilmişti. Kadrolar ülkemizdeki terör odaklarına yakın kişilerce doldurulmuştu. Hatta bu dönemin BTGM'ü kamuoyu önünde ben MHP'li değil, AP'liyim deme cüretini bile bulmuştu, bunları hatırlarsınız.

"GÖREVE GELDİĞİMDE DEVLETİN HALKIN VERGİLERİYLE YAPTIĞI EN İYİ TESİSLERİN, KİŞİLERE, PARABABALARININ KULÜPLERİNE VEYA GERİCİ DERNEKLERE, PARASIZ YA DA YAZMAYA BİLE DEĞMEZ ÜCRETLERLE 90 YILLIĞINA KİRAYA VERİLDİĞİNİ GÖRDÜM... BU DURUMA, ŞİKEYİ, BÖLGECİLİĞİ, ÖZEL SALONLARIN AMAÇ DIŞINDA ETKİNLİK YAPMALARINI, ÖRGÜTTE ÇALIŞAN DÜRÜST, NAMUSLU, İLERİCİ KİŞİLERİN SÜRÜLMÜŞ OLDUĞUNU VE HAKLARININ GASBEDİLDİĞİNİ DE EKLEYEBİLİRİZ. KISACASI ADI BÜYÜĞE ÇIKARILAN KULÜPLERİN KUKLASI OLAN BİR BEDEN TERBİYESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ DEVRALDIK..."

Federasyonların dış etkinlikleri turistik geziler halinde idi. Örneğin yalnız 1977 yılında otellere ödenen para 20 milyon lirayı aşmıştı. savurganlıklar çok büyük boyutlara ulaşmıştı.

Yapımları süren açık ve kapalı tesislerin temeli sular altında kalmış kimileri ise harebeye dönmüştü. Tesis yapımında eş-dost müteahhitlere iş verildiği, tesis yapımında politik tercihlerin ağır bastığı tek tek açığa çıkıyordu.

Devletin halkın vergileri ile yaptığı en iyi tesislerin kişilere, para babalarının kulüplerine veya gerici derneklere, ya parasız ya da yazmaya bile değmez ücretlerle. 90 veya 50 yıllığına kiralandığını gördük.

Sporu yöneten yönetmelikler ya çok eskimiş yada yönetilenlere danışılmadan, masa başında ilgisiz insanlarca hazırlanmış olduğundan çağ dışı kalmıştı.

Genel müdürlük bir kaç büyük kulübün yönetimi altına alınmış, bu kulüplerin çıkarları doğrultusunda iş yapar hale düşürülmüştü. Hatırlarsınız o dönemde formalara reklâm alınması kabul edilmiş, sporculara verilen serbest kartları kaldırılmış, daha doğrusu sayıştayın kararı yanlış yorumlanarak, sporcular kartlardan yoksun bırakılmıştı.

Görüldüğü gibi bir enkaz devralınmıştı. Bu enkaza, şikeyi, bölgeciliği, özel salonların amaç dışında etkinlik yapmalarını, örgütte çalışan dürüst, namuslu, ilerici kişilerin sürülmüş ve haklarının gaspedilmiş olmalarını da ekleyebiliriz.

Kısaca 1978 yılı başından önce, federasyonları federasyon olmayan, merkezi de taşrasıda laçka, sorunlar altında ezilmiş, onları çözmekten aciz ve daha çok gerici bir politik ağırlıklıkla, iş yapan, savurganlıkları her yerde öğrenilmiş, tesisleri dökülen, büyük kulüplerin kuklası olmuş bir Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü devraldık.

ÖNCE BİR DERLENME TOPARLANMA SAĞLANDI. YÖNETİM VE FEDERASYONLAR EĞİTİMLİ, SORUNLARI BİLEN, BİLİNÇLİ VE TOPLUMCU KİŞİLERE VERİLDİ. DEVLET TESİSLERİNİN KİŞİLERE VEYA KURUMLARA PEŞKEŞ ÇEKİLMESİ ÖNLENDİ. ÖRGÜTÜN BİRKAÇ PARABABASININ ÖRGÜTÜ OLMAKTAN ÇIKARILMASI SAĞLANDI. BÜYÜK BİR SAVURGANLIK ÖRNEĞİ OLAN, KİMLERE YARADIĞI AÇIK OLAN OTEL KÖŞELERİNDE SPORCULARIMIZIN KAMP YAPMALARI ÖNLENDİ. HALK KOŞULARI VE YÜRÜYÜŞLERE YÖNELİK ÇALIŞMALAR YAPILDI.

SORU: MC döneminden sonra Beden Terbiyesi Genel Müdür Yardımcısı olarak atandınız. Daha sonra genel müdürlüğe getirildiniz. Görevde toplam 12 ay kaldınız. Bu süre içinde, enkaz olarak aldığınızı belirttiğiniz beden terbiyesi örgütünde neler yaptınız, neler yapıldı?

YANIT: Bu süre içinde önemli sorunların çözümlenmesi ve önemli adımların atılmasının yanısıra, bir derlenme bir toparlanma sağlandı. Öncelikle gerici politikayı örgütte egemen yapan, toplum ve ülke çıkarına ters işler yapan zihniyeti yok etmeye çalıştık. Bir ölçüde başarılı olundu. Yönetim ve federasyonların eğitimli, sorunları bilen, bilinçli ve toplumcu kişilere verildi. Federasyonların turistik gezileri, savurganlıkları önlendi. Devlet tesislerinin kişi veya kurumlara peşkeş çekilmesi durduruldu. Yasal olmayan yollardan verilen Devlet tesislerinin geri alınması için yargı organlarına başvuruldu. Marmaris - Fethiye, Pendik yat kulübü kapatıldı. Davalar hâlâ sürüyor. Bakımsızlıktan çürümeye bırakılan tesislere sahip çıktık. Amaç dışına çıkan veya gerekli sağlık koşullarını taşımayan salonlar kapatıldı. Örgütün bir kaç parababası kulübün egemenliği altından çıkarılması gerçekleştirildi. Bu nedenledir ki, yabancı sporcu yasağı formalara reklâm alma yasağı, maç hasılatlarından amatör kulüplere %8 pay kestilmesi, çok amaçlı tesislerin gerekli yerlere yapılması, sporculara serbest kart verilme çalışmaları hep bu zamana rastlar. Büyük bir kaç kulübün boyunduruğundan genel müdürlüğünün kurtulduğunun en büyük kanıtıdır bunlar.

Dost ülkelerle ikili anlaşmalarla karşılıklı karşılaşmalar yapılması sağlandı, böylece sporcularımızın hem güçlü takımlarla karşılaşma yapma olanağı hemde uluslararası deneyim elde etme olanağına bir ölçüde kavuştular. Ayrıca bu dost ülkeler sporlarımıza ülkelerinde ücretsiz kamp yapma olanağıda sağladılar. Ayrıca büyük bir savurganlık örneği olan, kimlere yaradığı açık olan otel köşelerinde sporcularımızın kamp yapmaları önlendi. Ve kampların devletin tesislerinde yapılması gerçekleştirildi. Tesisler geliştirildi.

Halk koşuları ve yürüyüşlerine yönelik çalışmalar yapıldı. Beden terbiyesinin işlevinin halktan yana olmasına gayret gösterildi. Geçmiş dönemde politik nedenlerle bir çok sporcuya ceza verildiği bilindiğinden, birde geçmişin kötü ve çirkin izlerinin silinmesini arzuladığımızdan spor affı gerçekleştirildi.

Devletin sahip çıkmadığı sporcularımıza ilk etapta, az kişiyi de kapsasa, miktarı yeterli olmasada bir yardım ödeneği olan «itici güç yönetmeliği» çıkarttık. Bu yönetmeliğin hazırlanmasında da diğer yönetmeliklerin hazırlanmasındada aslında yapılması gereken, ancak şimdiye kadar yapılmayan «yönetilenlerin temsilcilerinin» katılımı sağlandı.. Bu konu bence çok önemli.

ÇUNKÜ BU UYGULAMAYLA YÖNETİME KATKI İLKESİNİN ÖRNEĞİ VERİLDİ.

Bunların dışında, her türlü sportif karşılaşmalarda görev alanların emeklerinin karşılığı olan ücretleri günün koşullarına göre arttırıldı. İşçi kadrosunda bulunan çalışanlarımıza toplu sözleşmeye ücret artışı sağlandı. Ayrıca iki bine yakın personelimize derece ve kademe ilerlemeleri yapıldı, gaspedilen hakları geri verildi.

Şimdilik sayabileceklerimi, daha doğrusu belli başlı yapılanlar bunlardı. Düşünün ki bunlar, ülkemiz ekonomik bir darboğazdayken ve çöküntü içinde aldığımız bir örgüt içinde gerçekleştirildi. Eğer daha önceden, oturmuş, sağlıklı, hedefleri doğru saptanmış bir örgüt bulsaydık, durum kuşkusuz çok daha değişik olur, daha başarılı görev yapardık.

SORU: Sayın Ünlü, tüm bu başarılı uygulamaya karşın, parababası yöneticilerin kulüpleri, bazı çıkar çevreleri ve grupları, onların basın içindeki gibi benzeri yandaşlar size savaş açmıştı. Tam bu sırada görevden alındınız. Buna sporcular, spor adamları ve namuslu basın emekçileri tepki gösterdi. Çünkü ne sizi göreve getiren hükümet ne de bakan değişmişti. Sizce bunun açıklaması olabilir mi? Bu konu güncelliğini koruyor.

YANIT: O benim sorunum değildir. Görevde kaldığımız sürenin hesabını sorarsanız onur duyarak yanıtlarım. Benim yetkim orada biter.

GÖREVDE KALSAYDIK BİLE SPORUMUZUN TOPLUMDAN YANA BİR YAPIYA KAVUŞTURULMASI ZAMANA BAĞLIYDI. BİZ BU İŞİ BİLEN, TOPLUMCU İNSANLARDAN OLUŞAN BİR KADROLAŞMAYA YÖNELDİK. GERİCİLİĞİ, KULÜP KUKLALIĞINI, YOLSUZLUĞU EGEMEN KILAN ZİHNİYETİ GERİLETMEYE ÇALIŞTIK. BUNUN OLUMLU SONUÇLARINI UZUN DÖNEMDE ALABİLİRDİK. HATTA KISA DÖNEMDE BİLE BAZI OLUMLU SONUÇLARA TANIK OLDUK. ANCAK BUNLAR BU İŞİN KÖKTEN DÜZELTİLDİĞİ ANLAMINA GELMEZ.

SORU: Bir sorum daha olacak. Sizden önce ki dönemleri irdelediniz. Enkazları devir aldığınızı söylediniz. Görevde olduğunuz sürece başarılı uygulamalarla yürekli kararlar aldınız. Bu görev sürse idi, sporumuz toplumdan yana bir yapıya kavuşur muydu?

YANIT: Bu olanaksızdır. Biz bu işi bilen, toplumcu insanlardan oluşan kadrolaşmaya yöneldik. Gericiliği, kulüp kuklalığını, yolsuzluğu egemen kılan zihniyeti geriletmeye çalıştık. Bunun olumlu sonuçları uzun dönemde alınabilirdi. Hatta kısa dönemde bile bu olumlu sonuçlara tanık olduk. Ancak bu işin kökten düzeltildiği anlamına gelmez. İşte bu olanaksızdır diyorum. Bir saatin tüm mekanizması bozuksa, bir parçasını düzeltmeniz, o saati çalıştıramaz. Bunun için saatin eksiklerinin giderilmesi, bozuk parçaların tamir edilmesi gerekir. Daha doğrusu sorunların özünde yatan ülkenin sosyo - ekonomik yapısındaki çarpıklık ve bozukluktur.

Ergun Aymergen kulüplerin dümen suyuna girdi

Ali Sami Yen Stadının bakım faturasını da devlet ödüyor

Ankara (Politika) — Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü'nce onarım çalışması yapılan Ali Sami Yen Stadı'nın 15 Ağustos'ta açılacağının söylenmesi üzerine İstanbul'un büyük kulüpleri ayaklandı. Tartışması bir haftadır sürüyor. BTGM Vekili Ergun Aymergen dün yaptığı açıklama ile tartışmaları sona erdirdi. Aymergen, kulüplerin isteği göz önüne alınarak stadın 10 Ağustos'ta açılacağı muştusunu verdi. Böylece İnönü Stadı'nın da dinlenmeye alınacağı söylendi.

Bunlar işin bir yüzü. Oysa Ali Sami Yen Stadı yılda 12 lira karşılığında Galatasaray Spor Kulübü'ne devlet tarafından kiralanan milyonlarca liralık bir tesis. Devletin spor yöneticileri, bu büyük spor kulüplerine «peşkeş» çekilen tesislerin, personel ve bakım giderlerini de karşılıyor. Örneğin bu yıl ki bakım harcamaları tam 20 milyon liraya çıkacak. Kulüpler gene doymuyor. Ve bir haftadır devletten hesap sorar bir biçimde, sahayı önce açın şeklinde açıklamalar yapıyorlar ve Beden Terbiyesi Vekili hemen açıklama yaparak, «Sahayı daha önce açacağız» diyor. Bunlar sürüp giderken, binlerce sporcu da «Bizlere çalışacak bir yer gösterin» şeklinde feryat ediyor.

• GALATASARAY KULÜBÜNE YILLIĞI 12 LİRADAN PEŞKEŞ ÇEKİLEN ALİ SAMİ YEN STADI'NIN BAKIM VE ONARIMI İÇİN HALKIN ÖDEDİĞİ VERGİLERDEN 20 MİLYON LİRA AYRILIYOR

Ulusal Jimnastik Takımı Akdeniz Oyunları öncesi Sovyetler'de kamp yapacak

Ankara (A.A.) — Jimnastik Milli Takımımız Akdeniz Oyunları öncesi Sovyetler Birliği'nde kampa girecektir.

Sovyetler Birliği ile yapılan ikili anlaşmalar nedeni ile Sovyetler Birliği'nde kampa girecek olan jimnastikçilerimiz kamp süresince Sovyet cimnastik çalıştırıcıları nezaretinde çalışacaklardır.

Jimnastik Federasyonu Başkanı Tahsin Albayrak, Akdeniz Oyunları öncesi Sovyetler Birliği'nde girilecek kamp için şunları söyledi:

«Akdeniz Oyunlarında en iyi dereceyi almak için hiçbir fedakârlıktan kaçınmayacağız. İstanbul'da Temmuz'un 10'unda açacağımız kamptan sonra Ağustos ayının başında başlamak üzere 21 gün sürecek ikinci bir kampı da Sovyet jimnastik çalıştırıcıları nezaretinde yapacağız. Sovyetler Birliği ile yapılan ikili anlaşmalar nedeni ile Sovyetler Birliği'nde yapılacak olan bu kampın çok faydalı olacağına inanıyorum.»

SALTIK: "ŞİMDİ SUSUYORUM"

Ankara (A.A.) — Futbol Federasyonu Başkanı Cemal Saltık «Transferde dönen milyonları gazete sütunlarında okuyorum. Şimdilik susuyorum. Fakat sözleşmeleri gördükten sonra söyleyecek çok sözüm olacak» dedi.

Başkan Saltık, «Kulüplerin astronomik ücretler karşılığında futbolcu transfer etmelerinin sakıncalarını yeterince vurguladığına inandığını» belirterek şöyle dedi.

«Futbolcuların ne paralar karşılığında kulüp değiştirdiklerini daha özenle takip için gazete haberlerini kesip saklıyorum. Daha sonra bu rakamları kulüplerin bütçeleri doğrultusunda sözleşmeleri ile değerlendireceğim. Herhalde böylece daha açık bir fikre sahip olabileceğim. İşte o zaman söyleyecek çok sözüm olacak.»

Kulvarların yarınları Manisa'lı minik yüzücüler, çalıştırıcıları ile görülüyor...

Manisa Spor Akademisi öğrencileri minik yüzücülerle bütünleşti

Manisa (Politika) — Manisa Gençlik ve Spor Akademisi'nin Olimpik yüzme havuzunun bulunması üzerine Manisa Tenis Dağcılık ve imnastik Kulübüne müracaat eden Manisalıların arzu ile açılan yüzme okulu her geçen gün rağbet görmeye devam ediyor.

Manisa Tenis Dağcılık ve Cimnastik Kulübünün yöneticilerinden Behzat Özalkan ve Selahattin Pastacı, ilk etapta 150 kişilik yüzücüler ordusunu istek ve rağbeti üzerine 300'e çıkarmayı başardılar.

Manisa Spor Akademisi Olimpik Havuzunda Spor Akademisi son sınıf yüzme ihtisas öğrencilerinin ellerinde ders gören minik yüzücüler için öğretmenlerden Ünal Benlialpar, « —Manisa yüzme dalında büyük bir aşamaya girmiştir. Bilimsel açıdan yüzme öğrenimi yapan bu küçükler içinde sesimizi Avrupa'ya duyuracak büyük yüzücüler doğacaktır. Manisa Tenis Dağcılık ve imnastik Kulübü yöneticilerinin bu spor dalına verdikleri önem, gelecek günlerin birer ışığı olacaktır» dedi.

Spor Akademisinin 8 kulvarında 16 grubun çalıştığı, spor salonu içinde de yine 16 grubun kültür-fizik hareketleri ile çalışmalar yaptığı 300 minik yüzücüyü, 12 öğretmen adayı Spor Akademisi yüzme ihtisas öğrencisi çalıştırmaktadır. Haftanın pazartesi, salı, cuma ve cumartesi günleri saat 17.30'da başlayan çalışmaların 22 hazirandan sonra her güne dönüştürüleceği açıklandı.

Manisa'lı minik yüzücüler bir çalışma öncesi toplu olarak görülüyorlar...

Ankara Belediyesinin önderliğinde 'Halk Koşusu' bugün yapılıyor

• Bugünkü koşuda herhangi bir yarışma yapılmayacak, kitlelerin daha sağlıklı olmaları için hareket yapma gereği vurgulanacak

Ankara (Politika) — Ankara Belediyesi Gençlik ve Spor Kulübü önderliğinde her hafta bir semtte «Halk koşusu» düzenleme kararı doğrultusunda bugün Yenimahalle Belediye Parkında bir halk koşusu yapılıyor.

Bugünkü koşuda ilgililer herhangi bir yarışmanın yapılmayacağını, koşunun amacının, kitlelerin daha sağlıklı olmaları için hareket yapmaları gereğinin vurgulanması olduğunu belirttiler.

Bugüne dek yapılan bu tür düzenlemelerin kamuoyuna yanlış yansıdığını ileri süren Belediye Spor yetkilileri, halk koşularının bir spor değil, beden eğitimi etkinliği olduğunu söylediler.

Bundan böyle her hafta bir semtte bu uygulamanın sürdürüleceğini de açıklayan Belediye Spor Kulübü yetkilileri, bugüne dek boş bırakılan kitle sağlığı için bilimsel hareket olanakları nı halkımıza sağlamak için tüm olanaklarımızı zorlayacağız, dediler.

10 federasyonun sporcuları 18 ayda hiç ceza almadı

Ankara (AA) — Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü Basın ve Halkla İlişkiler Danışmanlığının yaptığı bir araştırmaya göre Genel Müdürlüğe bağlı 10 federasyonun sporcuları 1978 yılı başından 1979 Temmuz ayına kadar hiç ceza almayarak Türkiye'nin en centilmen federasyonları oldular.

Yapılan araştırmaya göre en fazla cezayı futbolcular, daha sonra basketbolcular ve voleybolcular aldı. Hiç ceza almayan 10 federasyona bağlı sporcular ise yılın centilmen sporcuları oldular.

Araştırmaya göre, ceza almayan 10 federasyona bağlı sporcular «atıcılık, binicilik, boks, dağcılık, halter, judo ve taekwan-do, masa tenisi, okçuluk, tenis ve yelkencilik.»

KISA..KISA..

SOVYETLER, FİNLANDİYA İLE BERABERE KALDI: 1-1

Helsinki (A.A.) — Avrupa Uluslar Kupası Şampiyonasında karşı karşıya gelen Sovyetler Birliği ile Finlandiya yenişemeyerek 1-1 berabere kaldı.

13 bin seyircinin izlediği maçta golleri 28. dakikada Sovyetler Birliğinden Aleksandr Şapsalis kaydetti. Finlandiya'nın golünü ise 54. dakikada eski Beşiktaş'lı Atik İsmail attı.

BORG PARA CEZASINA ÇARPTIRILDI..

Gothenburg — Gothenburg Tenis Birliği Bjong Borg'a 23 bin sterlin (yaklaşık 2 milyon 800 bin TL) para cezası verdi. Borg, ABD'li Mc Enroe ile Mart ayında yapılması plânlanan gösteri maçını tek yanlı olarak iptal etmesi sonucunda bu cezaya çarptırıldı.

SEMİNER, EĞİTMENLERİN TRANSFER PAZARI OLDU..

İzmir — Uluslar Futbol Eğitmenleri Semineri, transfer pazarı oldu. İzmirde ki çalışmaları bugün sona erecek olan Futbol Eğitmenleri seminerinde beklenen ilgi görülmedi.

Bu arada seminerin açıkca eğitmen pazarı olduğu dikkati çekti. Bir çok eğitmen futbol federasyonuna baş vurarak iş isteminde bulundu.,

YÜZME YARIŞLARI BAŞLADI

Ankara — Türkiye Ferdi ve Kulüplerarası yüzme yarışları dün Ankarada başladı. Boğucu sıcak altında yapılan yarışlarda bir çok kişi bayıldı.

Yarışlar boyunca favori sporcular seçme müsabakasını rahatlıkla kazandılar.

ROBSON A. MADRİD'TE EĞİTMEN OLDU

İngiltere'nin İpswich Town takımının eğitmeni Bobby Robson İspanya'nın Atletiko Madrid takımına geçti. Robson, İpswich Town gibi bir takımı çalıştırmaktan çok memnun olduğunu fakat geleceğini düşünerek bu kararı verdiğini belirtti. "Bu mükemmel takımı bırakmak hiç istemezdim fakat yapılan teklif mali açıdan tam bir harika" dedi. Robson'un yaklaşık 50 milyon T.L. alacağı söyleniyor.

5 MHP yanlısı bombalı eylemlere hazırlanırken

(Baştarafı 1. Sayfa'da) Mustafa Yavuz Uzunkaya Tıp Fakültesi Hastanesi'ne başvurarak, kendilerini Gülveren semtindeki solcuların yaraladığını iddia ettiler ve tedavi edilmelerini istediler. Güvenlik kuvvetleri yaralıların durumlarından kuşkulandı ve yaptıkları soruşturmanın sonucunda Süleyman Sami Dündar ile Mustafa Yavuz Uzunkaya'nın bombalı bir eylem için hazırlık yaparken yaralandıklarını ortaya çıkardı.

«Ülkücü» görüşü benimsediklerini söyleyen Uzunkaya ve Dündar verdikleri ifadede Demirlibahçe semtinde bir öğretmenin otomobiline patlayıcı madde atacaklarını bunun için Metin Kaynak adlı bir kişiden dinamit lokumu, fitil ve fünye aldıklarını söylediler. İki komando ayrıca girişecekleri silahlı eylemler için Erhan Özdemir adlı bir kişiden de silah elde ettiklerini anlattılar. Adı geçen yardımcı kişilerin de gözaltına alındıkları öğrenildi. Komandoların Demirlibahçe Ortaokulu bahçesini eylem alanı seçtikleri, ancak okul bahçesinde eylem öncesinde tabancaları ile oynarlarken yaralandıkları ortaya çıkarıldı.

İSTANBUL'DA

İstanbul'da Merter'de dün 2. Şube 1. Kısım Ağır Suç Masası Başkomiseri ile bir polis memuru 4 kişinin silahlı saldırısı sonucunda ağır yaralandı. Evinden çıkmakta olan Başkomiser Ahmet Ateşli, biri kız olan dört kişi tarafından tarandı. 34 AV 969 plakalı otomobilden açılan ateş sonucunda makam otosunda bulunan polis memuru Mümin Mangin de yaralandı. Merter operasyonuna katılan komiserin ameliyata alındığı bildiriliyor.

BANK - SEN'İN İKİ GÖREVLİSİ GÖZALTINA ALINDI

Bank - Sen'in 2. Bölge Temsilciliği, bir grup asker tarafından basılarak arandı ve Bölge Temsilcisi Erol Arısoy ile organizatör Mevlüt Karabulut gözaltına alındı. Kadıköy'de bulunan Bank - Sen temsilciliğinin hangi gerekçe ile arandığı konusunda hiçbir açıklama yapılmadı. Bank - Sen Genel Başkanı Metin Denizmen bir açıklama yaparak gözaltına alınan sendika görevlilerinin serbest bırakılmasını istedi.

Kadırga Öğrenci Yurdu'ndan geçtiğimiz hafta gözaltına alınan Ramazan İnan adlı gençten haber alınamadığı bildirildi. Yabancı Diller Yüksek Okulu öğrencisi olduğu bildirilen İnan, yurtta yapılan bir arama sırasında dört arkadaşıyla birlikte gözaltına alınmıştı. Diğer dört kişiden ikisinin serbest bırakıldığı, ikisinin de tutuklandığı, Ramazan İnan'ın ise akıbetinin meçhul olduğu bildiriliyor. Geçtiğimiz hafta Kafe Mola'nın bombalanması olayından sonra gözaltına alınan öğrenci İnan, bir hafta kadar gözaltında kaldıktan sonra Kumkapı Karakolu'na getirilmiş, daha sonra da tekrar Birinci Şube'ye gönderilmişti. Yasak yayın bulundurmak iddiasıyla gözaltında tutulan öğrenciyi gören arkadaşları İnan'ın işkence gördüğünü belirtiyorlar. Kadırga Öğrenci Yurdu'nda kalan öğrenciler, arkadaşlarının durumunun biran önce aydınlanmasını istiyorlar.

KIRIKKALE'DE

Önceki gün bombalanan CHP Kırıkkale İlçe Binası olayının faili olan komando Ahmet Karakoç'un yakalandığı bildiriliyor. Karakoç, olayı anlatırken «Beni bu iş için Kırıkkale Ülkü Ocakları İkinci Başkanı Özcan Kılıç görevlendirdi. Buna karşılık bana yüksek okul diploması sağlayacaktı» dedi. Karakoç, verdiği ifadede daha önce MHP'ye üye olduğunu, buradan CHP'ye girip tanımakla görevlendirildiğini anlattı. Yakalanan komando, CHP'de solcu olarak tanındığı için binaya bombayı kolaylıkla yerleştirdiğini söyledi.

DİYARBAKIR'DA

Diyarbakır'da gece saat 24.00 sıralarında Eskiyoğurt pazarında devriye gezen polis, bir kişiden şüphelendi ve «dur» uyarısında bulundu. Polisin uyarısına tabancayla karşılık verdiği ileri sürülen Ramazan Öner vurularak öldürüldü.

ANKARA'DA

Ankara, İstanbul, İzmir, Antalya ve Gaziantep'de, 21 silahlı, bombalı saldırı ve soygun eylemini gerçekleştirdikleri ve THKP-C üyesi oldukları ileri sürülen 10 sanık Sıkıyönetim Askeri Mahkemesinde yapılan ilk sorgularında tutuklandı.

BURDUR'DA

Evinde saldırıya uğrayan ve ağır şekilde yaralanan TSİP Burdur İl Başkanı Avukat Mehmet Öztürk'ün durumunun ciddiyetini koruduğu bildiriliyor.

Mehmet Öztürk, Ankara'ya getirilerek Hacettepe Tıp Fakültesi Hastanesine yatırıldı. Ancak beyin cerrahisi ve kulak - burun - boğaz servislerinde yatak bulunmadığı gerekçesiyle Öztürk acil serviste tedavi altına alındı.

Yaz aylarında

(Baştarafı 1. Sayfa'da) nın, yurtlarda kalmasında sakınca görmediği 131 kişiden oluşan bir liste hazırladığı belirtildi. Bu listenin büyük çoğunluğunu yabancı öğrencilerin ve öğretim üyelerinin oluşturduğu bildirildi. Yurtta kalacak 131 kişiye komutanlık tarafından özel giriş belgesi verileceği bunun dışında Üniversite'deki özel işleri olanların komutanlıktan izin isteyecekleri öğrenildi.

Avukat

(Baştarafı 1. Sayfa'da) Göral'ın öldürülmesinde Vali Ziya Çoker kadar ihmali olduğu öne sürülen Emniyet Müdür Vekili Alpaslan Bilginer'in dün asaleten atanması Baro üyesi avukatlar, CHP'liler ve ilericiler arasında şaşkınlık yarattı.

Bursa'da Maden - İş, Tekstil ve diğer DİSK'e bağlı sendikaların yaptığı ortak açıklamada, Emniyet Müdürü Alpaslan Bilginer'in 1 Mayıs afişlemeleri sırasında OLEYİS Bursa Şube Başkanı Şaban Aydın'a iki yumruk attığı belirtiliyor.

İlericilere karşı sert tutumuyla tanınan Alpaslan Bilginer hakkında OLEYİS Şube Başkanı Şaban Aydın tarafından dava açıldığı da öğrenildi.

İki devlet

(Baştarafı 1. Sayfa'da) Yürürlüğe giren karar gereğince, iki Devlet Bakanlığının «bu aşamada» kaldırıldığı bildirildi.

Bilindiği gibi Başbakanın istemi ve Cumhurbaşkanının onayı ile yeni bakanlıklar kurulabiliyor ve kaldırılabiliyor.

"MHP'nin aklanması" oyununda

(Baştarafı 1 Sayfa'da)

ECEVİT'DE YALANLADI

Ecevit, Birinci Ordu ve İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı ile MİT Müsteşarlığından verilen bilgiye göre, MHP Beşiktaş İlçe Sekreteri Ergin Örgügören'in MİT ajanı olmadığını söyledi.

Başbakan Bülent Ecevit, dün Bakanlar Kurulu toplantısından çıkarken konu hakkında gazetecilerin kendisine yönelttiği soruları cevaplandırdı, adı geçen MHP yöneticisinin 1977 yılında MİT'e girmek için başvurduğunu, ancak niteliklerinin uygun olmaması nedeniyle alınmadığını açıkladı.

Ecevit, MHP İlçe Sekreterinin MİT ajanı olup olmadığı konusunda kendisine yöneltilen soruya şu cevabı verdi:

«Bugün Bakanlar Kurulunda olduğum için bu konuyla fazla ilgilenemedim. Yalnız bu konuda iki haber geldi, biri MİT Müsteşarlığından gelen haber, buna göre, MHP'nin iddiasının tamamen gerçek dışı olduğu öne sürülüyor. Adı geçen kimse 1977 yılında MİT'e görevli olarak girmek için başvurmuş, fakat bazı bakımlardan niteliği uygun bulunmadığı için alınmamış. Öte yandan İstanbul'da Birinci Ordu ve Sıkıyönetim Komutanlığının bir açıklaması geldi. O da bu haberin kesinlikle gerçek dışı olduğunu belirtiyor. Şu anda elimde bu iki açıklama var. Eğer aksine bazı kanıtlar varsa, ilgili partinin de bunları bize ulaştırması halinde üzerinde çok özenle duracağız.»

Ecevit, «böyle bir kamuoyu yaratılmasının amacı ne olabilir» şeklindeki soruya da şu karşılığı verdi:

«Herhalde bu partinin yandaşları arasından eylemlere katılanların ve yakalanıp suçları kanıtlananların hepsini bu şekilde gösterme olanağı yoktur. Çünkü bu şekilde yakalananlardan ve mahkûm olanlardan bir çoğuna adı geçen parti sahip çıkmıştır ve sahip çıkmaktadır. Onun için munun münferit bir olayla ilgili iddia olduğunu sanıyorum.»

Ecevit, «Anarşinin kaynağına inildikçe bazı partilerin su yüzüne çıkmasının görülmesi olarak nitelendirilebilir mi bu olay?» şeklindeki bir başka soruya da şu cevabı verdi:

«Tabii herkesin aklına değişik yorumlar gelebilir. Fakat ben bu aşamada, özellikle iddiayı ileri süren partinin bize göndereceği bazı kanıtlar olup olmadığını görmeden bir yorumda bulunmak istemiyorum.»

ERGÜGÖREN KAYIP

MHP İstanbul İl Başkanlığı, şiddet olaylarına karışan Beşiktaş MHP İlçe Sekreteri Ergin Ergügören'in partilerinden ihraç edildiğini öne sürdüler. MHP İstanbul il yetkilileri ANKA muhabirinin sorusu üzerine, Ergin Ergügören'in ihraç tarihini tam olarak bilmediklerini, bu hususun Genel Merkez tarafından açıklanabileceğini ifade ettiler. MHP İstanbul il yetkilileri Ergügören'in ihraç edildiği sırada İstanbul'da serbest olarak dolaştığını, ancak daha sonra sıkıyönetim ya da emniyetçe gözaltına alınıp alınmadığını bilmediklerini söylediler. «Bunu sıkıyönetim bilir» dediler.

Çıraklar

(Baştarafı 1. Sayfa'da) Bu yasa patronların kârına kâr katmaktan, çocuk emekçi sömürüsünü yasalaştırmaktan, dayağı küfürü angaryayı yasalaştırmaktan öteye gitmiyor.

Biz çırakların, kalfaların, genç işçilerin örgütlü gücü, Çırak-Der olarak böyle bir yasa istemiyoruz. İçinde çırağı daha da köleleştirici maddeler olan yasa istemiyoruz. Daha iyi şartlarda insanca çalışmayı getiren, haklarımızı güvence altına alan bir yasa istiyoruz.

Böyle bir yasa, ekonomik demokratik haklarımız ancak tüm çırakların, kalfaların, genç işçilerin örgütlü mücadelesiyle, çırakların, genç işçilerin Türkiye işçi sınıfının verdiği bağımsızlık, demokrasi, ulusal kurtuluş ve sosyalizm savaşımına aktif katılması ile sağlanır.»

Keban

(Baştarafı 1. Sayfa'da) 5 milyon hesap birimlik krediler de bankanın özkaynaklarından global ödünç biçiminde verilmektedir.

Özel koşullu 36 milyon hesap birimi tutarındaki kredi, Türkiye hükümetine topluluk bütçesi kaynaklarından, Keban-hidro-elektrik santralının genişleme çalışmaları için sağlanmaktadır.

Öte yandan, Avrupa Yatırım Bankası ile Türkiye arasında dün imzalanan 3 ayrı kredi anlaşması ile de yüzde 9.6 faiz ve 16 yıl vade ile toplam 20 milyon hesap birimi tutarında kredi verilmesi kararlaştırıldı.

Ikili oyuna dikkat

Turgut KAZAN

(Baştarı: 1 nci Sayfada.) derken partisine sağladığı masumiyeti pekiştirmek istiyor. Bu noktada Demirel'le çelişmekten hiç çekinmiyor. Aynı nedenlerle, Anayasanın başlangıç bölümünü esas alarak «birleşelim» derken de, Demirel'i önemsemiyor. Tabii ki, bu tavır bir hesaba dayalıdır. Yani Türkeş, başlangıç bölümünde ısrar ederken, düşündüğü politik modelin temellerini atıyor, malzemesini hazırlıyor..

İşte, bu hesabı görüp teşhir etmek hepimizin görevi. Çok iyi biliyoruz ki, Anayasamızın başlangıç bölümünde belirlenen demokrasi, çoğulcu ve özgürlükçü bir demokrasidir. Yani, bütün sınıfların düşünce ve örgütlenme özgürlüğüne olanak verir. Türkeş'in çağrısı, herhalde böyle bir demokrasiye birden bire vurulmuş olmaktan ileri gelmiyor. Hele hele, Demirel'in başlangıç bölümüne duyduğu hınç düşünülürse, bu çağrıyla AP'ye dönük ve demokratik bir dayanışmanın bile öngörülmediği anlaşılıyor.

Dememiz o ki, Türkeş doğrudan doğruya kendi siyasetine, kendi siyasetinin iktidar olma modeline ortam hazırlamak istiyor. Başlangıç bölümü derken amaçladığı bu.. Böylece —kendilerine göre— başlangıç bölümündeki direnme hakkı gündeme girmiş oluyor. Yani, gereken masumiyet ve saflyet kazanılmıştır diye, demokrasi dışı yöntemlerin moral malzemesi ve moral meşruiyeti hazırlanıyor. Kısacası ikili bir oyun oynanıyor. Hükûmet ve demokrasiye inanan herkes bu ikili oyuna dikkat etmek zorundadır. Çünkü, demokrasiyi korumak güncel görevimizdir. Elbet, bütün suç örgütleri çözülmeli, cinayetler izlenmelidir. Ama oynanan oyunların paniğine kapılıp demokrasi düşmanlarına prim verilmemelidir.

matik silahlı koruma polisinin değişmesi basit bir tesadüf müdür?

Öncelikle, bu soruların cevaplanabilmesi gerekir. Unutmayalım ki, karanlıklar orta yerde dururken, birilerine masumiyet belgesi sunmak, demokrasiye zarar verebilir. Demokrasiyi koruyalım derken, başka değirmenlere su taşınmış olabilir. Hükümet bütün cinayetleri ve cinayetlerin ardındaki güçleri, örgütsel ilişkileri çözmeden yanlış bir telaşa kapılmış, yanlış tavırlar almıştır. Bu yanlış yüzünden de MHP önemli bir adım kazanmıştır.Yani, yapılan yanlışla bu partiye bakıra bir masumiyet tacı takılmıştır.

Şimdi, MHP birinci ve önemli basamağı geçtiğini düşünerek, ikinci adımını atıyor. Ve Türkeş herkesi Anayasanın başlangıç ilkeleri çevresinde birleşmeye çağırıyor. Bu çağrı gerçekten çok anlamlı. Bir kez, Anayasanın başlangıç bölümüne, AP dışında hiç kimsenin itirazı yok. Hatta CHP ve bütün demokratik güçler, bu başlangıç bölümüne her zaman sahip çıkmak istiyorlar. Çünkü, bu bölüm Türkiye Cumhuriyetinin niteliklerini belirliyor ve demokrasimizin çepeçevre bir tanımını veriyor. Tabii ki, Türkeş böylesi bir demokrasiden yana değil. Zaten, MHP'nin dayandığı anti-komünizmle başlangıç bölümünün tanımladığı demokrasi birbiriyle bağdaşmaz. Üstelik, Demirel'in bu başlangıç bölümüne elhad açtığı da biliniyor. Peki, böyle bir elhad ortada iken, AP'nin yanaşmayacağı bir temeli esas almak düşündürücü olmuyor mu?

Elbet, MHP Genel Başkanı bu olumsuzlukların tümünü görüyor. Hatta o, Demirel'in Cumhurbaşkanına bile karşı çıkacağını biliyor. Ama kendisi barış çağrılarını yenilerken, Cumhurbaşkanına «evet»

Doktorların tamgün için tercih süresi

(Baştarafı 1. Sayfa'da) lin doktor ve diğer sağlık personeli ihtiyacı karşılanmıştır» dedi.

SSK HASTANE VE DİSPANSERLERİ

Anadolu Ajansı muhabirinin konuya ilişkin sorularını yanıtlayan Sosyal Sigortalar Kurumu yetkilileri, SSK Dışkapı Hastanesi'nde sadece bir doktorun emekli olduğunu, Ulus Hastanesi ile Ulucanlar ve Yenişehir Dispanserleri'nde ise hiçbir doktorun ayrılmadığını söylediler. Yetkililer, Yenişehir Dispanseri'nde iç hastalıkları mütehassısı ve bir röntgen mütehassısı ile Ulus Hastanesi'nde bir operatörün yasanın yürürlüğe girmesinden sonra göreve başladığını belirttiler.

NUMÜNE HASTANESİ

Numune Hastanesi yetkilileri de şimdiye kadar istifa eden doktorun bulunmadığını ve doktorların dörtte üçünün yasa kapsamına girmek için başvurduklarını kaydettiler. 9 Temmuz'a kadar tüm doktorların başvurmalarının beklendiğini söylediler.

7 HASTANEDE AYRILAN YOK

Tıp Fakültesi Hastanesi, Acil Yardım ve Trafik Hastanesi, Gülhane Tıp Akademisi, Etimesgut Hava Hastanesi, Doktor Sami Ulus Hastanesi, Ankara Hastanesi, Mevki Hastanesi yetkilileri de şimdiye kadar hiçbir doktorun görevlerinden ayrılmadıklarını belirttiler.

3 HASTANEDE 6 EMEKLİ

Belediye Hastanesi, SSK Dışkapı Hastanesi ve Yüksek İhtisas Hastanesinde ise, 6 doktorun emekliliklerini isteyerek ayrıldıkları bildirildi.

AYRILANLAR

Ankara Doğumevinde 3 doktorun istifa ettiği, Devlet Demiryolları Hastanesinde de 4 doktorun ayrılmak için başvurdukları öğrenildi.

Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi yetkilileri ise konunun 9 Temmuz'dan sonra açıklık kazanacağını ve açıklamanın bu tarihten sonra yapılacağını söylediler

Sheraton

(Baştarafı 1. Sayfa'da) rasında imzalanan toplusözleşme ile sağlanan haklar şöyle açıklandı:

Oleyis üyelerinin iş güvenliği, İş Akdi Güvenliği Kuruluna bağlandı ve kurul kararı olmaksızın 13. ve 17. maddelere göre işçi çıkarılamayacağı kararlaştırıldı.

Toplu iş sözleşmesi ile kıdemleri 1 ile 5 yıl olanlara kıdem tazminatı 35 gün, yine kıdemi 5 yıldan fazla olanlara 40 gün olarak tespit edildi. Ayrıca işyerinden kendi isteği ile ayrılan üyelere çalıştığı her yıl için 30 gün tutarında vefa tazminatı öngörüldü.

Yıllık izin süreleri arttırılarak yılda her üyeye 25 iş günü ücretli izin, yine on gün yol izni sağlandı.

İşyerinde çalışan üyelere birinci yıl için 6 bin lira, ikinci yıl için 5 bin 500 lira, çalışılan her kıdem yılı için 200 lira kıdem zammı ayrıca ileriye doğru işlenecek her kıdem yılı için 200 lira kıdem zammı sağlandı. İşyerinde çalışan tüm üyelere de yılda 4 maaş ikramiye sağlandığı bildiriliyor.

Yapılan toplusözleşme ile işçiler birçok sosyal haklar da elde ettiler.

TARABYA VE MAÇKA OTELLERİNDE

Öte yandan Emek Turistik Tesisleri İşletmesine ait olan Büyük Tarabya Oteli ve Maçka Oteli işyerlerinde de 1 Ocak 1979 tarihinden bu yana süren toplusözleşme görüşmeleri anlaşmayla sonuçlandı.

Toplu iş sözleşmesine göre; oluşturulan tarafsız kurul kararı olmadan işçiler 13 ve 17. maddeyle işten çıkartılamayacak.

Toplu iş sözleşmesi ile getirilen diğer haklar şöyle:

— Kıdem tazminatı 35 güne çıkarıldı.

— Tüm üyeler 30 iş günü yıllık ücretli izin kullanacak.

— Üyelerin imza tarihinde almakta oldukları ücretlerine 1.1.1979 tarihi itibariyle 5 bin TL.sı seyyanen ve her kıdem yılı karşılığı olarak 175.— TL.'sı ücret zammı yapılacak. Bunlara ilâveten 1.1.1980 tarihinde de 4.500 TL.'sı seyyanen 2'nci yıl ücret zammı yapılacak.

Muhtarlar

(Baştarı: 1 nci Sayfada.) Türkiye Muhtarlar Federasyonu Başkanı Büyükaslan ise görüşme konusunda yaptığı açıklamada muhtarların yetki bakımından güçlendirilmesini istediklerini belirterek şöyle konuştu:

«Bilhassa federasyonumuzun özel yasasının çıkarılmasının muhtarlarımızın can güvenliği için tabanca taşıma ruhsatı verilmesini, Bağ-Kur'dan olan bazı isteklerimizin yerine getirilmesi, muhtarlarımıza birer büro yeri temin edilmesini istiyoruz.»

Soda

(Baştarafı 1. Sayfa'da) Ankaralı ilerici kadınlar da dün işçilere çeşitli giyim eşyaları götürdüler.

Kırıkkale'den gelen Makina Kimya Endüstrisi Kurumu işyerlerinde çalışan Maden-İş üyesi işçiler de sonuna kadar soda işçileri ile birlikte olacaklarını belirttiler. Gerekirse soda çalışanları ile birlikte Ankara'nın kapısını zorlamaya hazır olduklarını bildiren işçiler Kırıkkaleli ilericilerin aralarında topladıkları yiyecek ve giyecekleri işçilere verdiler.

DUYURU

Genç Veterinerler Derneği'nin olağan genel kurulu 15.7.79 günü saat 15'te dernek binasında toplanarak aşağıdaki gündemi görüşecektir. Üyelere duyurulur.

Yönetim Kurulu

GÜNDEM:

1 — Açılış ve Divan Seçimi, 2 - Saygı Duruşu, 3 - Raporların okunması, 4 - Eleştiri ve Dilekler, 5 - Seçimler.

Po: 1801

YİTİK

İ.Ü. Fen Fakültesinden aldığım İ.E.T.T. kartımı ve kimlik kartımı yitirdim, geçersizdir.

Tevfik Fikret Ofluoğlu

Po: 1791

DÜZELTME

5 Temmuz 1979 tarihli Rumelihisar Güzelleştirme ve Kültür Derneği'nin ilanında kongre günü 15.7.1979 olacaktır. Düzeltiriz.

YİTİK

Nüfus hüviyet cüzdanımı yitirdim, geçersizdir.

Dursun PARLAK

Po: 1800

Gayrimenkulün Açıkartırma İlânı

Kartal Sulh Hukuk Mahkemesi Satış Memurluğundan

Dosya No: 979/10 Satış

Satılmasına karar verilen gayrimenkulün cinsi, kıymeti, adedi, evsafı:

İzalei şuyu suretiyle satışına karar verilen Kartal Yakacık köyü Ayazma mevkiinde kâin ve tapunun 129 pafta 949 ada 22 parsel sayısında kayıtlı 948 M2 miktarlı gayrimenkul İc. İf. K. nu hükümlerine tevfikan açık artırma suretiyle satılacaktır.

İmar durumunda her ne kadar inşaat yapılamaz diye yazılı ise de imar yollarının açıldığında inşaat yapılabileceği yazılı bulunmaktadır.

Bilirkişi beyanına göre M2 si 750.— TL.dan tamamına 711.000.— TL. içinde bulunan harap ev ile kuyu ve muhtelif cins ağaçlara da 25.000.— TL. ki cem'an 736.000.— TL. kıymet takdir edilmiştir.

Satış şartları:

1 — Satış 10.8.1979 günü saat 14.30'dan 15.00'e kadar Başkâtiplik odasında açık artırma suretiyle yapılacaktır. Bu artırmada tahmin edilen kıymetin %75'ni ve rüçhanlı alacaklılar varsa alacakları mecmuunu ve satış masraflarını geçmek şartı ile ihale olunur. Böyle bir bedelle alıcı çıkmazsa en çok artıranın taahhüdü baki kalmak şartıyle 20.8.1979 günü odada saat 14.30 - 15.00'de ikinci artırmaya çıkarılacaktır. Bu artırmada da rüçhanlı alacaklıların alacağını ve satış masraflarını geçmesi şartiyle en çok artırana ihale olunur.

2 — Artırmaya iştirak edeceklerin tahmin edilen kıymetin %10'u nisbetinde pey akçesi veya bu miktar kadar milli bir bankanın teminat mektubunu vermeleri lâzımdır. Satış peşin para iledir, alıcı istediğinde 20 günü geçmemek üzere mehil verilebilir. Dellâliye resmi ihale pulu, tapu harç ve masrafları alıcıya aittir. Birikmiş vergiler satış bedelinden ödenir.

3 — İpotek sahibi alacaklılarla diğer ilgililerin (+) bu gayrimenkul üzerindeki haklarını hususiyle faiz ve masrafa dair olan iddialarını dayanağı belgeler ile onbeş gün içinde dairemize bildirmeleri lâzımdır; aksi takdirde hakları tapu sicili ile sabit olmadıkça paylaşmadan hariç bırakılacaklardır.

4 — Satış bedeli hemen veya verilen mühlet içinde ödenmezse İcra ve İflâs Kanununun 133. maddesi gereğince ihale feshedilir. İki ihale arasındaki farktan ve %10 faizden alıcı ve kefilleri mesul tutulacak ve hiç bir hükme hacet kalmadan kendilerinden tahsil edilecektir.

5 — Şartname, ilân tarihinden itibaren herkesin görebilmesi için dairede açık olup masrafı verildiği takdirde isteyen alıcıya bir örneği gönderilebilir.

6 — Satışa iştirak edenlerin şartnameyi görmüş ve münderecatını kabul etmiş sayılacakları, başkaca bilgi almak isteyenlerin 979/10 sayılı dosya numarasiyle memurluğumuza başvurmaları ilân olunur.

(+) İlgililer tâbirine irtifak hakkı sahipleri de dahildir.

(Basın: 5042) — 1795

BEDEN TERBİYESİ İSTANBUL BÖLGE BAŞKANLIĞINDAN

PERSONEL ALINACAKTIR

Bölgemizde mevcut aşağıda yazılı boş kadrolara 23.7.1979 günü saat 10.00'da yapılacak sınavla Devlet Memurları Kanununun 48. maddesinde yazılı şartları taşıyan, Genel İdare Hizmetleri Sınıfı için lise veya dengi okullar ile yüksek okul mezunu, Teknik ve Sağlık Hizmetleri Sınıfı için enaz Ortadereceli meslek okulu mezunu ve Yardımcı Hizmetler için enaz ilkokul mezunu personel alınacaktır.

Adet	Sınıfı	Ünvanı
6	Genel İdare Hizmetleri	Memur
2	» » »	Daktilo
1	» » »	Muhasip
1	Teknik Hizmetler	Elektrikçi
1	» » »	Sıhhi Tesisatçı
2	» » »	Teknisyen
1	» » »	Filitrasyon Teknisyeni
1	Sağlık Hizmetleri	Sağlık Memuru
1	» » »	Hemşire
14	Yardımcı Hizmetler	Bekçi - Bakıcı

Sınava katılmak isteyenler Bölge Müdürlüğümüze başvurarak iş talep formu alacaklardır. Bu formu kendi elyazılarıyla doldurduktan, bir adet en son çekilmiş vesikalık fotoğraflarını da yapıştırdıktan sonra, aşağıda belirtilen belgeleri de ekliyerek, duyurulan sınav gününden üç gün önce saat 17.00'ye kadar Bölge Müdürlüğümüzde olacak şekilde postayla gönderecekler ya da kendileri Bölge Müdürlüğüne elden teslim edeceklerdir. (Postadaki gecikmeler dikkate alınmaz.)

a. Öğrenim belgesinin aslı ya da noterlikçe tasdikli örneği
b. Nüfus cüzdanı ya da tasdikli örneği
c. Savcılıktan alınacak iyi hal kâğıdı
d. En son çekilmiş 4 adet vesikalık fotoğraf
e. Daktilo kadrosuna başvuranların daktilo kursu bitirme belgesi
f. Sağlık raporu.

Sınava girmek için belgelerini tamamlamış ve zamanında vermiş olan adaylara Bölge Müdürlüğümüzce fotoğraflı sınava giriş belgesi verilecektir. Sınav yeri Sıraselviler Caddesi No: 57 Bölge Binasıdır.

DUYURULUR.

(Basın: 17737) — 1796

İLAN

Bakırköy 3. Asliye Hukuk Hakimliğinden

Sayı: 978/360 Asliye.

Davacı Ahmet Çelik tarafından davalı Hamide Çelik aleyhine açılan boşanma davasının yapılan duruşmasında:

Davalıya gönderilen tebligat bila tebliğ iade edildiği ve zabıta marifeti ile de adresi tesbit edilemediğinden adına ilânen tebligat yapılmasına karar verilmiş olup:

Davalı Hamide Çelik'in mahkememizce tayin olunan 14.11.979 Çarşamba günü saat 9.30'da duruşmada hazır bulunması veya kendisini bir vekille temsil ettirmesi aksi halde hakkında gıyap kararı verileceği hususu DAVETİYE yerine kaim olmak üzere ilânen tebliğ olunur.

(Basın: 5026) — 1798

NAKLİYE İLANI

Türkiye Zirai Donatım Kurumu Malatya Bölge Müdürlüğü Tarafından Nakliye Yaptırılacaktır

Elazığ/Sivrice Gübre Fabrikasından 16.500 ton kimyevi gübre muhtelif mahallere nakletirilecektir.

Şartnamesi, Malatya, Ankara, İstanbul, Kayseri, Kastamonu, İskenderun Bölge Müdürlükleri ile Elazığ Şube Müdürlüğünden temin edilebilir. Kapalı teklifler 12.7.1979 Perşembe günü saat 13.00'e kadar Malatya Bölge Müdürlüğüne verilmiş olacaktır.

Kurumumuz ihaleyi yapıp yapmamakta veya işi dilediğine vermekte serbesttir.

(Basın: 17477) — 1757

ORHAN ATEŞSAÇAN

(1950.....)

Antifaşist, antiemperyalist, antitekel savaşımda faşist caniler tarafından katledildi. Anısı yaşatılacak, hesabı sorulacaktır...

GAZİOSMANPAŞA İLERİCİ GENÇLİĞİ

GAZİOSMANPAŞA HALKEVİ

T. C.

KADIKÖY 2. İCRA MEMURLUĞU

Menkul Satış İlânı

1979/1139

Satılmasına karar verilen 25.000.— bin lira kıymetindeki Nortmende TV. ile anfikatör halen bulunduğu Davacı Sokak No: 3/3'de 11.7.979 günü saat 12-12.30 arası satılacaktır, bugün %75'ini bulmadığı takdirde 2'nci satışı aynı yer ve saatte 17.7.979 günü en çok arttırana satılacak olup dellaliye ve damga resmi müşteriye ait olup taliplerin mahallinde satış memuruna müracaatları ilân olunur. (Basın: 5031) — 1799

ADALET BAKANLIĞINDAN

MÜNHAL NOTERLİK

1978 yılı gayrisafi geliri 451.788 lira 33 kuruş olan ikinci sınıf Yerköy Noterliği münhaldir.

1512 Sayılı Noterlik Kanunu'nun 22 ve müteakip maddeleri gereğince ikinci veya üçüncü sınıf noterlerden, bu noterliğe atanmaya istekli olanların ilân tarihinden itibaren bir ay içinde Bakanlığımıza veya bulundukları yer Cumhuriyet Savcılıklarına başvurmaları lâzımdır.

Posta ile doğrudan doğruya Bakanlığa gönderilmiş olan dilekçeler, başvurma süresi içinde Bakanlığa gelmediği takdirde atama işleminde nazara alınmaz.

İlan olunur.

(Basın: 17707) — 1794

Politika

SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

- Sahibi: Politika Basım ve Yayım A.Ş. adına ... ... KEMAL TÜRKLER
- Yazıişleri Müdürü: ... ... Tamer KAYAŞ
- İstanbul: Yerebatan Cad. Taşsavaklar Sok. No: 5 Cağaloğlu Tel.: 27 77 12 - 27 69 09 - Teleks: 23 290
- Ankara: İzmir Cad. No: 20/27, Kat: 7 Kızılay Telefon: 18 79 59 - 17 65 36 — Teleks: 42 486 - 42 879
- İzmir: Cumhuriyet Bul. Aslan Kapanı İş H. K.:5 No: 510 Konak Telefon: 13 69 61
- Dizgi: ... ... Politika Tipo Tesisleri
- Baskı: ... ... Cumhuriyet Matbaacılık ve Gazetecilik T.A.Ş.
- Dağıtım: ... ... Hürriyet Holding A.Ş.
- İLAN KOŞULLARI: 2-3-7 sayfalar (sütun/cm): 300 TL. - 4-6. sayfalar (sütun/cm): 250 TL. - 8. sayfa (sütun/cm): 700 TL. Yayın ilanları (tek sütun, 5 cm): 250 TL. Ölüm, Teşekkür, Nişan, Doğum vb. (tek sütun, 5 cm): 500 TL.
- ABONE KOŞULLARI: 3 Aylık: 450 TL., 6 Aylık: 900 TL., 1 Yıllık: 1800 TL. Avrupa ülkeleri: 1 Yıllık: 200 DM., 6 Aylık: 100 DM. Diğer ülkeler için 1 Yıllık: 120 dolar

Devlet borçları 50 milyar lira arttı

Ankara, (ANKA) — Devletin iç borçları, mayıs ayı sonunda 229,1 milyar liraya ulaştı. İç borçlarda, yılbaşına göre yüzde 28,1 oranında bir artış meydana geldi.

229,1 milyar liralık iç borçların 169,1 milyar lirası devlet bütçesi'nden ödeneceklere, 60 milyar lirası ise bütçe dışı kamu kesimi tahvillerine ait.

İç borçların 1979 yılı ocak-mayıs dönemindeki artışı devlet bütçesi'nden ödenecek borçlardan kaynaklanıyor. Devlet bütçesi'nden ödenecek borçlardan, iç konsolidasyon borçları yılbaşındaki 25,3 milyar liralık düzeyinden 68,8 milyar liraya çıkarken, tahvil ihracından doğan borçlar da 67,2 milyar liradan 75,4 milyar liraya ulaştı.

Bütçe dışı kamu kesimi tahvillerinde de yılbaşına göre önemli bir değişme gözleniyor. Devlet Yatırım Bankası tahvilleri yılbaşındaki 58,9 milyar liralık düzeyinden 58,3 milyar liraya inerken, Kamu İktisadi Teşebbüsleri tahvilleri de 1,3 milyar liradan 1,7 milyar liraya çıktı.

Türkiye'de 80 bin mimar ve mühendisin 52 bini 5 büyük ilde çalışıyor

Ankara, (A.A.) — Türkiye'deki 80 bin mimar ve mühendisin 52 bini, Ankara, İstanbul, İzmir, Adana ve Zonguldak gibi beş büyük ilimizde çalışıyorlar. Bunlardan yaklaşık 45 bini ise, kamu kuruluşlarında devlet memuru olarak görev yapıyorlar.

Türkiye Mimar ve Mühendis Odaları Birliğince yapılan bir araştırmaya göre, bugün yurdumuzda, 80 binin üzerinde mimar ve mühendisin bulunduğu saptandı. 80 bin mimar ve mühendisin yüzde 68,8'i, yani yaklaşık 52 bini merkezi yönetimin (bakanlıkların) Ankara'da bulunması, İstanbul, İzmir ve Adana'da sanayiin yoğunlaşması, Zonguldak'ta Demir-Çelik ve Kömür İşletmelerinin bulunması teknik elemanların çalışma alanlarını büyük ölçüde etkiledi. Bu arada, orman ve ziraat mühendisleri gibi kırsal alanda çalışmaları gereken teknik elemanların büyük bir bölümü de küçük yerleşim birimlerinde bulunuyorlar.

Çorum Cezaevindeki bir komando bir arkadaşına yazdığı mektupta eylemlerini anlattı

«Bu uğurda ya can alırım ya veririm»

- Mektup zarfının iç kısmına yazılan notta "mektup okunuyor gizli bir şey yazma. Kızdan seksten bahset" deniliyor

Çorum (İSTA) — Çorum Cezaevinde yatan bir komando Hollanda'da kalan kendi görüşünden bir arkadaşına mektup göndererek Çorum'da gerçekleştirdikleri eylemleri anlattı. Cemal Caydı adlı komando arkadaşından göndereceği cevap mektubunda gizli bir şey yazmamasını, olaylardan sözetmemesini isteyen Mustafa Özavcı, «Bu uğura canımı koydum, ya canımı veririm ya da onlardan çok can alırım» diyor.

Çorum Cezaevi bir senelik bölümünde yatan Mustafa Özavcı adlı komandonun «Cemal Caydı Hertewissel 45 Hollanda» adresine gönderdiği mektup, Çorum'da bu zamana dek meydana gelen olayların açığa çıkarılmasına yardımcı olabilecek nitelikte. 22 Haziran 1979 tarihli mektupta SGB'yi kurşunladıklarını, bu yüzden dışarda kalmasının iyi olmayacağını belirten Özavcı, ilerici kızlara da bağlarda sarkıntılık ettiklerini açıklıyor.

Özavcı mektup zarfının içine eklediği notta Cemal Caydı adlı komandodan «seksten, kızlardan bahsetmesini ancak olaylardan söz etmemesini» istiyor. Eylül ayının 21'inde tahliye olacağını bildiren komando Özavcı «Buradan çıktım mı bir şey düşünüyorum» diyor.

İki de fotoğrafın gönderildiği imla hatalarıyla dolu mektupta özetle şöyle deniliyor:

«Kıymetli kardeşim ve ülküdaşım...

9. ayın 21'inde çıkıyorum. Ondan sonra ne yapacağımı Allah bilir. Allah bilir onlara dişimin acısını koymam kardeşim.

Geçen eve giderken benim dişimi sökenler rast geldi. 2 kişiye dört kişilerdi. Ama küçüklerdi. Güzel bir dayak attık ki şu zamana kadar öyle birisine dayak attığımı bilmiyorum.

Kardeşim bunların acısını koymam. Bu uğura canımı koydum. Ya canımı veririm ya da onlardan çok can alırım. SGB'yi kurşunladım. Onun için dışarda durmam iyi olmazdı. Çorum morum bok oldu. Her yerde komünistler geziyor. Kardeşim mahalleyi soruyorsun. İyi desem yalan olur. Dövdürmediğimiz Kahramanmaraşlı Gobel grup grup adam getiriyormuş. Burdan çıktım mı bir şey düşünüyorum.

Kardeşim sen orda kızların dudaklarından öperken biz de girmeden bağlarda zorla alıyorduk liseli komünistlerden. Ama ne yapalım kader böyleymiş.»

Sıkıyönetim hakimi MHP'li Somuncuoğlu aleyhine tazminat davası açacak

Ankara (A.A.) — Sıkıyönetim Askeri Mahkemesi Kıdemli Hakimi Albay Hamdi Sevinç, Millet Meclisi Başkanlığına gönderdiği bir yazıda, hakkında adi saldırı ve ağır suçlamalarda bulunan MHP Niğde Milletvekili Sadi Somuncuoğlu'nun Meclis içtüzük hükümlerine göre cezalandırılmasını istedi ve ayrıca maddi ve manevi tazminat davası açacağını bildirdi.

Sıkıyönetim Askeri Mahkemesi Kıdemli Hakimi Albay Hamdi Sevinç, Millet Meclisi Başkanlığına gönderdiği üç sayfadan oluşan yazısında, Millet Meclisi Genel Kurulunda Başbakanlık bütçesinin görüşüldüğü 13 Şubat 1979 günü gecesi, MHP adına konuşan Niğde Milletvekili Somuncuoğlu'nun kendisine ağır suçlamalarda bulunduğunu, dokunulmazlık zırhına bürünerek, beni de aşan ve tüm aile bireylerimi can evinden ilgilendiren, hepsinin geleceğini doğrudan ve yakından etkileyecek olan «Rüşvet alma iddialarının yaygınlaştığı ve kumar oynama alışkanlığına dair» isnatların soruşturma konusu yapılarak gerçeğin saptanmasını istedi.

Kıdemli Hakim Albay Hamdi Sevinç, yazının son bölümünde şu görüşlere yer verdi:

«Yasalar doğrultusunda gece-gündüz demeden, özveri ile çalışanların, parlementer demokratik yönetimi siyasal yapı olarak benimseyerek, insan olmanın ayrılmaz ögesi sayılan temel hakları ve özgürlükleri güvenceye almış bulunan Anayasa'ya bağlı ve toplum yararını daima ön planda tutan gerçek Atatürkçü yurtseverlerin devamlı mağdur olacağı tarihsel yanlışı, daha ne zamana dek sürecektir?»

Hakim Albay Hamdi Sevinç yazısında, Somuncuoğlu'nun içtüzük hükümlerince cezalandırılmasını, Meclis tutanaklarından bu konuşmaların çıkartılmasını istedi. Albay Sevinç, Somuncuoğlu'nun milletvekili olması nedeniyle cezayı soruşturma olanağı bulunmadığını, bu bakımdan maddi ve manevi tazminat için yetkili yargı organlarına başvuracağını kaydetti.

Beytepe kampusunda memurlara baskı yapıldığı öne sürüldü

Ankara (Politika) — TÜM-DER Ankara Şubesi Başkanı Musa Aydın bir açıklama yaparak Hacettepe Üniversitesi Beytepe kampusunda memurlar üzerindeki anti-demokratik baskılara izin verilmemesini istedi.

Beytepe çalışanlarının ekonomik demokratik örgütü Yardımlaşma Sandığı muhasebecisinin Teknoloji Enstitüsü çiftliğine sürüldüğünü bildiren Aydın son birkaç ay içinde bürokratlara ek ücretler sağlayan yemekhaneye komandoların yerleştirildiğini söyledi.

TÜM-DER Ankara Şubesi Başkanının açıklamasında özetle şu görüşlere yer verildi:

«Rektörlük, kampus kafeteryasında faşistleştirme çalışmaları yapmakta, son birkaç ay içinde, bürokratlara ek ücretler sağlayan yemekhane birimine, kendilerine uşaklık etmeye hazır faşistleri yerleştirmektedirler. İşe alınan bu uşaklarını kullanarak, yemekhanedeki ilerici, yurtsever, devrimci memurların ekonomik demokratik mücadelesini sindirmeyi amaçlıyorlar.

Rektörlük, sağladığı ek olanaklarla özellikle müdür kademesindeki insanları palazlandırmaktadır. Her ay Eğitim Merkezi Derneği ödentisi adı altında müdürlere binlerce lira ödeniyor. Böylece, kendilerine kapıkulu besliyorlar. Palazlanan bürokratları da birer çiftlik ağası tavrı içinde Beytepe çalışanları üzerindeki baskılarını artırıyorlar.»

Ankara'da akaryakıt dağıtımı için karne yoluna gidilmeyecek

Ankara (A.A.) — Ankara'da akaryakıt dağıtımında karne ve belge uygulaması yapılmayacağı, başkentlilerin ihtiyacını karşılayacak kadar akaryakıt olduğu bildirildi.

Ankara Vali Yardımcısı Nusret Saygı'dan alınan bilgiye göre, başkente bu yıl geçen yıla oranla daha fazla akaryakıt getirildi. Akaryakıt yokluğundan halkın stokçuluğa gitmesi sonucu ortaya çıktığı ifade ediliyor.

Saygı, akaryakıtların plastik bidonlarla arabalarda ve evlerde bulundurulmasının bu aylarda büyük sakıncaları olduğunu belirterek «Başkente her gün düzenli akaryakıt gelmektedir. Bu nedenle stok yapmaya gerek yoktur. Başkentliler stok yapmakla hem kendi hayatlarını, hem de mallarını tehlikeye atmaktadırlar.

Başkentte bulunan 84 akaryakıt istasyonuna sürekli akaryakıt getirildiğini ve akaryakıtların dolma merkezlerinden tüketiciye dağıtımına kadar üç safhada denetlendiğini kaydeden Nusret Saygı, «Tankerlerin dolum merkezlerinde mühürlendiklerini, bu mühürlerin servis istasyonlarında akaryakıt boşaltılırken, valilik temsilcisi veya mahalli karakoldan bir polis memuru nezaretinde söküldüğünü» anlattı.

Nusret Saygı, başkentte akaryakıt kuyruklarında vatandaşların fazla beklemeleri ve kargaşaya yol açmamak için Ankara Valiliğinin aldığı önlemler uyarınca istasyonların ayrıldığını belirterek, şunları söyledi:

«Akaryakıt dağıtımında halkın ivedi gereksinimlerini karşılamak amacıyla, değirmen, sebze kamyonları ve fırıncılar için önümüzdeki günlerde ayrı servis istasyonu tahsis edilecektir. Daha önce de, ticari araçlar ve otobüsler için 10 benzin istasyonu, resmi araçlar, kordiplomatlar için de bir benzin istasyonu ayırmıştık. Bundan sonraki uygulamamızda, stokçuluğu önlemek için karne veya belge sistemine gitmeyeceğiz. Çünkü Ankara'ya her gün yeterli miktarda yakıt geliyor.

Ankaralılar, stok ettikleri için tüketim artıyor. Başkentlilerden isteğimiz, ihtiyaçları kadar yakıt almaları, stok yapmamalarıdır. Böylece arz ve talep dengesini sağlayabiliriz.»

Öte yandan A.A. muhabirinin Türkiye Petrol Ofisi Ankara Bölge Müdürlüğü yetkililerinden aldığı bilgiye göre, Ankara ve çevresindeki üç il için, geçen yıl Haziran ayında 4 bin ton akaryakıt veriliyorken, bu yıl aynı illere 5 bin ton akaryakıt verildi.

Yetkililer, Ankara'nın dört merkez ilçesinde bulunan benzin istasyonlarına günde ortalama, 200 bin litre benzin ile 100 bin litre motorin verildiğini söylediler.

ÖZETLE

İşveren "Size iş buldum" diyerek işçi alıyor

İZMİR — YÜMSAN ve YUMLU fabrikalarının işvereni 9 ay önce işe giren 131 işçi için İş ve İşçi Bulma Kurumuna işçilerden habersiz olarak başvurdu ve «Size iş buldum» diyerek işçileri fabrikadan çıkarmaya kalktı. İşçilerin sendikalaşmasını önlemek ve tazminat yükümlülüğünden kurtulmak için işverenin hemen her yıl bu tür oyunlara başvurduğunu ve daha düşük ücret ödemek için bir süre çalışan işçiyi işten çıkardığını belirten işçiler, patronun bu oyununa karşı yasal haklarını kullanacaklarını açıkladılar.

Eskişehir'de «eylem birliği» çağrısı

ESKİŞEHİR Maden-İş Sendikası 12. Bölge Temsilciliği Eskişehir'de yöresel güç ve eylem birliğine işlerlik kazandırılması için sendika ve kitle örgütlerine bir çağrıda bulundu. Maden-İş 12. Bölge Temsilciliğinin çağrısında şöyle denildi. «Fraksiyonel tavırlardan ötürü kopma noktasına getirilen ilimizdeki yöresel güç ve eylem birliğine, sınıf savaşımının aldığı boyutlar doğrultusunda yeniden canlılık kazandırılması, güç ve eylem birliğinin pekiştirilmesinde kalıcı adımlar atılması tüm demokratik kitle ve meslek örgütlerinin önünde duran birincil görev olmalıdır.»

Kauçuk-İş'in, Göktepe'de varlığı sona erdi

İZMİR — Türk-İş'e bağlı Kauçuk-İş Sendikasının örgütlü bulunduğu Göktepe Boru Fabrikasında çalışan 350 işçinin DİSK'e bağlı Lastik-İş Sendikasına geçmesiyle Kauçuk-İş bölgedeki son işyerinde de yetkiyi kaybetti. İşçiler, Kauçuk-İş'in toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde kendilerini oyaladığını ve işverenle gizlice anlaşarak anlaşmayı işçilere kabul ettirebilmek için zaman kazanmayı amaçladığını belirttiler. Konuyla ilgili bir açıklama yapan Lastik-İş İzmir Şubesi Başkanı Nail Karakaç: «Göktepe işçilerini tekrar aramızda görmekten sevinç duyuyoruz. Türkiye'nin her yanında olduğu gibi bölgemizde de işçiler sınıf sendikacılığının işçilere güven ve azim veren politikası etrafında kenetleniyorlar» dedi.

Tuğla Fabrikası işçileri Beton-İş'e geçti

BALIKESİR (İSTA) — Balıkesir'deki Bilcanlı Tuğla Fabrikası işçileri Türk-İş'e bağlı Çimse-İş'ten toplu olarak istifa ettiler ve Beton-İş safına katıldılar. Bu fabrikada da toplusözleşme yetkisi alan Beton-İş yetkilileri «İşçiler işçi çıkarlarının gerçek savunucularının kimler olduğunu görmüşlerdir. Sınıf ve kitle sendikacılığı doğrultusundaki çalışmalarımız işçilere güven vermektedir. Bölgedeki çalışmalarımız sürmektedir» dediler.

Antalya Belediyesinde 863 işçi greve başladı

Antalya (Politika) — Antalya Belediyesi'nde çalışan DİSK'e bağlı Genel - İş Sendikası üyesi işçiler önceki gün sabahtan itibaren greve başladılar. Elektrik, su ve itfaiye hizmetleri dışındaki işyerlerinde de yürütülen greve toplusözleşme görüşmelerinin kesilmesi üzerine başvurulan Uzlaştırma Kurulu'nun aldığı kararı Antalya Belediyesi'nin kabul etmemesinin neden olduğu öğrenildi.

Belediyenin temizlik, otobüs, fen işleri, park ve bahçeler, toptancı hali, tamirhane ve Belediye Başkanlığı binasında çalışan 863 işçinin katıldığı grev nedeniyle Antalya'da çöpler toplanmadı, otobüsler çalışmadı. Alınan bilgiye göre grev süresince yalnız, okul, hastane ve camilerdeki çöpler sendikaca oluşturulacak ekipler tarafından toplanacak.

Antalya Belediye Başkanı Selahattin Tonguç grev süresince halkın çevre temizliği ve kent içi ulaşım konusunda belediyeye yardımcı olmasını istedi. Grev nedeniyle kentte biriken çöplerin toplanabilmesi için naylon torbaların hazırlandığını belirten Belediye Başkanı bu torbaların 750 kuruş karşılığında tanzim satış mağazaları ile bakkallara dağıtımına başlandığını söyledi.

Genel-İş Sendikası Grev Komitesi Başkanı Enver Demirci de grev kararının toplusözleşme görüşmelerinin uyuşmazlıkla sonuçlanması üzerine 11 Haziran'da alındığını, ancak önceki güne kadar ertelendiğini söyledi. Demirci grevin toplu sözleşme görüşmelerinde ücret ve iş güvenliği konularında çıkan uyuşmazlığın giderilerek, anlaşma sağlanıncaya dek devam edeceğini bildirdi. Alınan bilgilere göre Uzlaştırma Kurulu işçilere birinci yıl 150, ikinci yıl 160 lira verilmesini öngördü.

TRT - 1

09.02	Kadın Dünyası
10.01	Arkası Yarın
13.00	Haberler
15.20	Sanatçıları Tanıyalım
18.01	Çocuk Bahçesi
20.15	Köy Dağarcığı
21.17	Güfteden Besteye
23.00	Haberler

TRT - 2

09.00	Olayların İçinden
10.30	Türkiye'de Sanayileşme ve Gelişmesi
11.40	Beri Gel Barışalım
12.40	Geçmişten Günümüze Halk Ozanları
13.30	Olayların İçinden
16.20	Arkası Yarın
18.00	Türküler Ne Der?
21.15	Spor Gazetesi
23.00	Müzikte Çağlar

TRT - 3

07.02	Güne Başlarken
10.00	Türk Yorumcuları
16.00	Müzik Sohbetleri
17.06	Pop Caz
21.00	Geçmişten Günümüze Senfonik Müzik
22.06	Gecenin Getirdikleri

TRT TV Program-Haber-Eleştiri

TELEVİZYONDA SİNEMA

Arabella

Yönetmenliğini Maura Bolognini'nin yaptığı ve başrollerini Virna Lisi, Terry Thomas, Margaret Ruterford'un paylaştığı film bir prensesin öyküsü. Arabella beş parasız kalmış bir prenses. Anneannesi asil prensese bu yoksulluğu hissettirmemek için çabalamaktadır. Yaşlı prenses maddi olanaklarını yitirdiğinden habersizdir. Bu durumda güzel Arabella ne yapsın. Varlıklı erkekleri baştan çıkarmaktan tutun da, kumar masalarında hileye başvurmaya dek özveri ile çalışmaktadır.

Yönetmen Mauro Bolognini'nin İngiliz, İtalyan ve Amerikalı oyuncularla, karma bir kadroyla gerçekleştirdiği 1968 yapımı bir film Arabella. Zaman geçirmek isteyenler izleyebilir.

TRT Çalışanları Gölbaşı'nda Grevci Soda İşçilerine moral verdi

TRT çalışanları, grevde bulunan soda işçilerini Gölbaşında ziyaret ederek moral verdiler.

TRT-DER önderliğindeki yürüyüşleri engellenen soda işçilerine moral vermek amacıyla düzenlenen ziyarete çok sayıda Ankara Radyosu çalışanı katıldı. TRT çalışanlarının ziyareti işçiler arasında sevinç yarattı. Evlerinde yaptırdıkları pasta, börek-çörek ve aralarında topladıkları paralarla, TRT çalışanları soda işçilerinin öğle yemeğini karşıladılar. Bu arada TRT programcıları, işçilerle sohbet ederek radyoda yayınlanmak üzere seslerini aldılar. İşçiler, TRT'nin 10 aydan bu yana süren grevlerine ilgi göstermediğini ifade ederek «Ziyaretiniz bize güç verdi. Gölbaşına gelell, birçok demokratik kuruluş bizlere gelerek haklı davamızın yanında olduklarını belirttiler. Tüm demokratik kuruluş ve örgütlerin bu yakın ilgileri bizlere kuvvet verdi, güç verdi. Temennimiz, bizlerin sorunlarını dile getiren bu seslerin TRT'den yayınlanarak halkımıza haklı sesimizi duyurmasıdır» dediler.

TRT çalışanları ise, her zaman soda işçilerinin yanında olduklarını belirterek şöyle dediler:

«Sizin grevinizi ve yürüyüşünüzü TRT çalışanları olarak çok yakından izliyoruz. Burada sembolik sayıda arkadaşlarla geldik. Tüm TRT çalışanları her zaman sizinledir. Sorunlarınız çözümlenene kadar sizinle birlikte mücadele edeceğiz.»

TELEVİZYON PROGRAMI

19.00 — HABERLER

19.05 — MARCO

Çizgi dizi filmin bugün yayınlanacak 42. bölümünde Marco, Kordova'ya vardıktan sonra annesini aramaya koyulur. Annesini yine bulamayan Marco, Pabro-Juanna ve Jorge adında fakir bir aileyle tanışır ve onlardan yardım görür.

19.30 — DİLİMİZ TÜRKÇE

Dilimizin özleşmesinde basının işlevi konuşulmakta ve basın dilimizin bugün ulaştığı yer anlatılmakta. Söyleşi Emin Özdemir yönetiminde yürütülmekte. Gazeteci Fikret Otyam, özleştirilmiş basın dilinin halka nasıl yansıdığı üzerinde duruluyor. Dr. Kâmile İmer ise, basın dilinde özleşmenin evrelerini anlatıyor.

20.00 — TÜRK SANAT MÜZİĞİ

20.30 — HABERLER

21.15 — MİNİK KONSER

21.20 — ÜLKELER YARIŞIYOR

Dizi programın bugün yayınlanacak 5. bölümünün soruları LİBYA.ya ilişkin. Atila Sarıkayalı'nın sunduğu programda yarışmacı olarak Aydın'dan mimar Aysel Özcan, Edremit'ten mühendis Sulhi Yavuzer ve Karabük'ten öğretmen Rıdvan Sertlek ve Erzurum'dan öğrenci Betül Özatalay katılıyor. Programa Libyalı bir konuk sanatçı katılarak üç parça söyleyecek.

22.00 — TELEVİZYONDA SİNEMA

Radyo - TV program yazım kursu düzenlendi

Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı Hizmet İçi Eğitim Dairesi, Radyo-TV Program Yazım Kursu düzenliyor.

Bakanlığa bağlı Film, Radyo, Televizyon'la Eğitim Merkezinde düzenlenecek kurslar 16 Temmuzda başlıyacak. Milli Eğitim Bakanlığından edinilen bilgiye göre, kursa katılması kabul edileceklerin hemen her türlü yol masraflarının karşılanacağı, günlük ücretlerinin kurs yerinde ödeneceği belirtildi.

10 gün süreyle devam edecek kursta başarı gösterenler, telif karşılığı TRT ile Milli Eğitim Bakanlığının işbirliği sonucunda hazırlanan radyo ve televizyon programlarının yazımında görev alacaklar.